

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Pokuty

Předkládá: Nikola Vestfálová

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta právnická
Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Nikola VESTFÁLOVÁ**
Osobní číslo: **R14B0127P**
Studijní program: **B6804 Právní specializace**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Název tématu: **Pokuty**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Pojem pokuta
3. Pojem přestupek
4. Přestupkové, blokové a příkazní řízení
5. Ukládání a vymáhání pokut
6. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah kvalifikační práce: **cca 40 stran**

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí bakalářské práce: **JUDr. Tomáš Louda, CSc.**

Katedra veřejné správy

Datum zadání bakalářské práce: **31. března 2016**

Termín odevzdání bakalářské práce: **31. března 2017**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 8. října 2016

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Pokuty“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni 2017

.....

podpis

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala vedoucímu bakalářské práce JUDr. Tomáši Loudovi, CSc. za jeho rady a čas, který mi věnoval při řešení dané problematiky.

Dále bych ráda poděkovala paní Bc. Janě Hájkové za veškeré informace spojené s bakalářskou prací.

Obsah

1. ÚVOD	8
2. POKUTY	9
2.1. Vysvětlení pojmu pokuta	9
2.2. Výše pokuty dle zákona o přestupcích.....	10
3. PŘESTUPEK	13
3.1. Vysvětlení pojmu přestupek	13
3.1.1. Formální znaky přestupku.....	13
3.1.2. Materiální znaky přestupku	16
3.2. Sankce za přestupky.....	16
3.2.1. Napomenutí	17
3.2.2. Pokuta	17
3.2.3. Zákaz činnosti.....	17
3.2.4. Propadnutí věci	19
3.2.5. Zákaz pobytu	20
3.3. Ochranná opatření.....	21
3.3.1. Omezující opatření.....	21
3.3.2. Zabraní věci	22
3.4. Druhy přestupků podle zvláštní části přestupkového zákona	22
4. ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH	23
4.1. Příslušnost k řízení o přestupcích	25
4.1.1. Obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí	26
4.1.2. Jiné správní orgány, stanoví-li tak zákon	28
4.2. Součinnost v řízení o přestupcích	29
4.3. Zahájení řízení a další postup v něm.....	31
4.4. Ukončení řízení v I. stupni.....	33
4.4.1. Zastavení řízení	33
4.4.2. Rozhodnutí ve věci.....	34
4.4.3. Smír	35
4.5. Přezkoumání rozhodnutí.....	35
4.6. Výkon rozhodnutí.....	37
4.7. Blokové a příkazní řízení	38

4.7.1. Blokové řízení.....	38
4.7.2. Příkazní řízení.....	43
5. UKLÁDÁNÍ A VYMÁHÁNÍ POKUT	45
5.1. Ukládání pokut.....	45
5.1.1. Právní moc k ukládání pokut	45
5.1.2. Výše ukládaných pokut	45
5.2. Vymáhání pokut.....	47
5.2.1. Srážky ze mzdy	47
5.2.2. Přikázání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	48
5.2.3. Přikázání jiné peněžité pohledávky.....	48
5.2.4. Postižení jiných majetkových práv.....	48
5.2.5. Prodejem movitých věcí.....	49
5.2.6. Prodejem nemovitých věcí	49
6. ZÁVĚR	50
RESUMÉ	52
PŘEHLED PRAMENŮ	53
Příloha č. 1	57
1. Vzor bloku na pokutu pro rok 2016	57
2. Vzor bloku na pokutu na místě nezaplacenou pro rok 2016	57

1. ÚVOD

Téma bakalářské práce „Pokuty“ jsem si vybrala z důvodu mé zvědavosti a zájmu, dozvědět se více o této problematice, neboť si myslím, že s pokutami se často lidé setkávají během svého života a měli by tedy vědět, za co všechno lze pokutu dostat. Občané, jsou správními orgány vedeny k tomu, aby dodržovali zákony a jiné právní předpisy. Měli by také respektovat práva spoluobčanů a neměli by ztěžovat plnění úkolů státní správy a rušit veřejný pořádek.

Cílem této práce je tedy objasnění toho, co pokuta vlastně znamená, za co ji lze dostat a v jaké výši, a kdo nám ji ukládá. Tato bakalářská práce vychází z přestupkového zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který se stal účinný 1. července 1990.

Bakalářskou práci jsem rozdělila do čtyř kapitol, přičemž každá z kapitol se dělí ještě na podkapitoly. První kapitola se věnuje pojmu pokuty, co to je a v jaké výši ji lze uložit.

Druhá kapitola se zabývá pojmem přestupek, který má formální a materiální znaky. Kapitola dále zahrnuje pět druhů sankcí, které lze za spáchaný přestupek uložit. A poslední věc, kterou tato kapitola zmiňuje, jsou různé druhy přestupků, které jsou zakotveny ve zvláštní části přestupkového zákona.

Předposlední kapitola se zabývá přestupkovým řízením, které je důležitou součástí při každém ukládání pokuty. V něm je stanoveno, které orgány přestupky projednávají, všechny postupy v přestupkovém řízení a nakonec blokové a příkazní řízení, což jsou specializované a zjednodušené formy správního řízení.

A nakonec poslední kapitola, která v sobě zahrnuje ukládání a vymáhání pokut. Poslední kapitola obsahuje výši pokut, šest způsobů jejich vymáhání a toho, kdo má pravomoc tyto pokuty ukládat.

2. POKUTY

2.1. Vysvětlení pojmu pokuta

Pokuta je jedním z nejčastějších druhů ukládané sankce. Sankce je považována za právní následek spáchání deliktu. Forma této sankce je peněžité a může být udělena na základě porušení zákonné povinnosti neboli za spáchaný přestupek a uložena pouze na základě zákona. Mezi další druhy sankce patří podle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen PřesZ)¹: napomenutí, zákaz činnosti, propadnutí věci a zákaz pobytu.

Napomenutí je forma výchovného a morálního opatření. Nelze ho uložit společně s pokutou. Napomenutí je v praxi ukládáno tam, kde správní orgán dospěje k závěru, že se nejedná o závažné jednání.

Sankce může být uložena samostatně (za přestupek se uloží jedna ze sankcí) nebo s jinou sankcí (za přestupek se uloží více sankcí zároveň).

Podle PřesZ lze od uložení sankce upustit, jestliže k nápravě pachatele postačí samotné projednání přestupku a vyslovení viny.² To má na pachatele účinky, které by mělo uložení sankce a její výkon. Jestliže správní orgán upustil od uložení sankce, nemůže pachateli uložit omezující opatření,³ může ale rozhodnout o jeho povinnosti nahradit škodu, kterou přestupkem způsobil.

Pokud správní orgán od uložení sankce neupustí, musí určit, který z použitelných druhů sankcí a v jaké výměře je třeba uložit. Při určení druhu sankce a její výměry (doba trvání sankce, výše sankce, druh a rozsah zakázané činnosti) se přihlédne k závažnosti přestupku, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, k okolnostem, za nichž byl spáchán, k míře zavinění, k pohnutkám a k osobě pachatele, zda a jakým způsobem byl pro tžž skutek postižen v disciplinárním řízení.

Hlavním kritériem je závažnost přestupku, která je v zákoně obecně vyjádřena v druhu sankce a v horní hranici výměry sankce, kterou lze za přestupek uložit. Způsob spáchání přestupku zahrnuje druh jednání (konání, opomenutí) a jeho povahu, jakož i použité prostředky. Následkem přestupku

¹ § 11 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

² Tamtéž, § 11 odst. 3

³ Tamtéž, § 17

se rozumí porušení nebo ohrožení zájmu společnosti, který je objektem přestupku. Okolnosti, za nichž byl přestupek spáchán, jsou objektivní nebo subjektivní a snižují závažnost přestupku (např. pachatel spáchal přestupek v duševním rozrušení, pod vlivem tíživých osobních poměrů, pod tlakem závislosti atd.) nebo zvyšují závažnost přestupku (např. pachatel přestupek páchal po delší dobu, porušil svou zvláštní povinnost, dopustil se více přestupků atd.). Míra zavinění je dána jeho formou, formy zavinění tvoří určitou stupnici, v níž úmysl je závažnější než nedbalost. Pohnutkou (motivem) se rozumí vnitřní podnět, který pachatele vedl k rozhodnutí spáchat přestupek (např. nepřátelství, recese, osobní zášť atd.). A nakonec význam osoby pachatele vyplývá z jeho chování ve společnosti a z těch okolností, z nichž lze soudit na jeho nápravu (např. postoj pachatele k přestupku, jeho vlastnosti, věk, prostředí v rodině atd.). Jednání může být i disciplinárním proviněním, a proto může být postihnuta jak sankcí za přestupek, tak disciplinárním opatřením podle zvláštního předpisu. Pro vztah postihu za přestupek a disciplinárního postihu neplatí zásada *non bis in dem* (ne dvakrát v té samé věci). Výjimku tvoří přestupky osob uvedených v § 10 PřesZ.⁴ Jestliže byl proto pachatel přestupku za týž skutek postížen disciplinárně, může být uložena sankce za přestupek (k této skutečnosti musí správní orgán přihlídnout). Pokud považuje disciplinární postih za dostačující, věc odloží,⁵ pokud bylo řízení o přestupku zahájeno, řízení zastaví.⁶

Jestliže se pachatel dopustil více přestupků, správní orgán rozhodne o každém přestupku a za každý může uložit sankci. Zvláštní zásada platí pro ukládání sankcí při souběhu přestupků, které projednává stejný orgán ve společném řízení.⁷ Správní orgán postihne všechny sbíhající přestupky uložením úhrnné sankce podle toho ustanovení, které se vztahuje na přestupek nejpřísněji postižitelný (pokuta s nejvyšší hranicí, zákaz činnosti).⁸

2.2. Výše pokuty dle zákona o přestupcích

Paragraf 13 přestupkového zákona nám říká, že můžeme uložit pokutu do 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní část tohoto zákona nebo jiný zákon pokutu

⁴ § 10 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Tamtéž, § 66 odst. 3 písm. d)

⁶ Tamtéž, § 76 odst. 1 písm. ch)

⁷ Tamtéž, § 57 odst. 1

⁸ ČERVENÝ, Zdeněk, Václav ŠLAUF a Milan TAUBER. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích a výňatky ze souvisejících zákonů*. 17. aktualizované vydání podle právního stavu k 1.1.2011. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-830-7, str. 42

vyšší.⁹ Pokutu lze uložit za každý přestupek (je nejpoužívanější sankcí majetkové povahy). Zákon uvádí jaká je obecně maximální horní hranice pokuty, kterou za přestupek lze dostat, avšak v současné době se tato horní hranice pokuty nepoužije, neboť u všech skutkových podstat přestupků ve zvláštní části zákona o přestupcích i ve zvláštních zákonech jsou uvedeny konkrétní výše pokut. Pokud nebude výše pokuty uvedena ve zvláštní části zákona o přestupcích ani ve zvláštních zákonech, bude správní orgán při ukládání pokuty postupovat dle PřesZ.¹⁰ Mezi zvláštní zákony patří např. zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, kde lze udělit pokutu v maximální výši 200 000 Kč za porušení povinnosti mlčenlivosti, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, kde lze udělit pokutu v maximální výši do 5 000 000 Kč a zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů, kde lze udělit pokutu do výše 500 000 Kč atd. Správní orgán nemůže uložit pokutu vyšší, než stanoví zákon, protože všechny uvedené hranice pokut jsou nepřekročitelné (mimo případy, kdy by to zákon připouštěl). *Horní hranice pokuty se u mladistvého snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 5 000 Kč, v blokovém řízení se horní hranice pokuty u mladistvého snižuje na polovinu, přičemž však nesmí být vyšší než 2 500 Kč.*¹¹

Horní hranice pokut jsou stanoveny pevně nebo pohyblivě. V případě pevného stanovení (platí pro uplatnění pokut ve zvláštní části zákona o přestupcích) je horní hranice pokuty stanovena určitou hodnotou absolutně (např. za přestupek lze uložit pokutu do 15 000 Kč podle § 33 odst. 2 PřesZ). U přestupků proti majetku, veřejnému pořádku a občanskému soužití lze při opakování přestupku uložit pokutu vyšší. V případě pohyblivého stanovení je horní hranice pokut stanovena v závislosti na jiné skutečnosti (např. podle § 17 odst. 3 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů).

U některých přestupků je stanovena také dolní hranice pokut. Je tomu tak např. v § 30 PřesZ. V těchto případech může správní orgán uložit pokutu pod touto hranicí pouze tehdy, pokud to konkrétní zákon výslovně připouští (např. § 30 odst. 2 PřesZ).¹²

⁹ §13 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ Tamtéž, § 13 odst. 1

¹¹ Tamtéž, § 19 odst. 3

¹² HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 72-73

V *blokovém řízení* (§ 84) lze uložit pokutu do 5 000 Kč, pokud tento zákon nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší, v *příkazním řízení* (§ 87) lze uložit pokutu do 10 000 Kč.¹³ Blokové a příkazní řízení jsou zkrácené formy přestupkového řízení, kdy při blokovém řízení se nevydává písemné správní rozhodnutí a v příkazním řízení se vydává rozhodnutí formou příkazu o uložení napomenutí nebo pokuty bez ústního jednání (pouze na podkladě písemných podkladů).

Obecná horní hranice při uložení blokové pokuty je stanovena na 5 000 Kč (pokud zvláštní část přestupkového zákona nebo zvláštní zákon nestanoví jinak. Některé zvláštní zákony umožní uložit vyšší blokovou pokutu, než stanoví PřesZ (např. celní zákon, zákon o pozemních komunikacích, zákon o regulaci reklamy nebo silniční zákon). Pokud není ve zvláštní části PřesZ nebo v jiném zákoně stanovena výše blokové pokuty, správní orgán postupuje dle § 13 odst. 2 PřesZ.

V příkazním řízení je hranice pokuty určena na 10 000 Kč (v tomto případě nejsou stanoveny podmínky v PřesZ, kdy by bylo možné tuto hranici překročit). Tato hranice platí i pro zvláštní jiné zákony. Některé zvláštní zákony umožňují v příkazním řízení uložit vyšší pokutu (uplatňuje se zásada *lex specialis derogat legi generali*, že zvláštní právní úprava má přednost před obecnou právní úpravou).¹⁴

Pokuta, která je uložena orgánem obce, je příjmem obce, jejíž orgán ve věci rozhodoval v prvním stupni. Pokuta uložena jiným správním orgánem České republiky je příjmem státního rozpočtu této republiky.¹⁵ Pokud budou pokuty ukládány v blokovém nebo příkazním řízení, nebo v blokovém řízení pověřenými osobami, posuzuje se to stejně.

¹³ § 13 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 74

¹⁵ § 13 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

3. PŘESTUPEK

3.1. Vysvětlení pojmu přestupek

*Přestupkem je zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno (v tomto nebo jiném zákoně), nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.*¹⁶ V této definici se projevuje zásada zákonnosti, která je jedním ze základních principů demokratického právního státu (vychází z myšlenky, že ten, kdo neporušil zákon, nesmí být omezen na svých právech a svobodách).¹⁷ Přestupek je jedním ze správních deliktů (tj. protiprávní jednání fyzické nebo právnické, jehož znaky jsou uvedeny v zákoně, a které je postižitelné sankcí - trestem - uloženou orgánem veřejné správy na základě zákona). Mezi další správní delikty patří také správní disciplinární delikty, tzv. správní pořádkové delikty a jiné správní delikty (fyzických osob, právnických osob, právnických osob a osob tzv. podnikajících fyzických osob). Pojem přestupku je založen na kombinaci materiálních a formálních znaků.

3.1.1. Formální znaky přestupku

Formální znaky přestupku představují jeho typové a obecné zákonné znaky. Obecné zákonné znaky přestupku se vztahují k pachatelům (tzn. zavinění, příčetnost a dosažení potřebné věkové hranice). Tyto znaky jsou společné pro všechny přestupky a jsou obsaženy v obecné části PřesZ. Typové znaky přestupků (tzn. znaky skutkové podstaty přestupků) – objekt, subjekt, objektivní a subjektivní stránka – jsou vymezeny ve zvláštní části PřesZ. Charakterizují a odlišují jednotlivé konkrétní přestupky. Pokud má být nějaké jednání označeno za přestupek, musí obsahovat jak obecné znaky, tak typové znaky a musí se jednat o zakázané protiprávní jednání.¹⁸

Objekt přestupku je jedním ze čtyř znaků skutkové podstaty. Charakterizuje zájmy (vztahy) společnosti, které jsou chráněny zákonem a proti kterým je protiprávní jednání namířeno. Rozlišuje se obecný, druhový a individuální objekt podle stupně obecnosti. Obecným objektem je řádný výkon

¹⁶ § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ ŠKUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-094-9, str. 28

¹⁸ Tamtéž, str. 28 – 29

veřejné správy. To vyplývá již z povahy přestupků jako jednoho z druhů správních deliktů. Postih správních deliktů slouží především ochraně chodu veřejné správy, plnění veřejnoprávních povinností, plnění úkolů vykonavatelů veřejné správy atd. Druhový objekt je objekt, který je společný skupinám přestupků v určité oblasti (základem jsou společné druhové rysy individuálních objektů přestupků. Individuální objekt má každá skutková podstata a je jím konkrétní jednotlivý zájem, k jehož ochraně je příslušné ustanovení určeno. Nepovinným znakem skutkové podstaty přestupků je v některých případech hmotný předmět útoku (konkrétní věc, na kterou pachatel útočí, např. občanský průkaz, kulturní památka, odcizená věc).

Objektivní stránku přestupku, jako jeden z dalších znaků skutkové podstaty, charakterizují jednání a následek, které spojuje příčinná souvislost. Těmito znaky se jednotlivé přestupky od sebe odlišují. Jednání je projev lidské vůle, rozumí se tím činnost (konání) i nečinnost (opomenutí). *Skutkové podstaty blíže vymezují způsob jednání (např. kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením či poškozením věci) nebo stanoví, že přestupkem je porušení předpisu (např. nesplní povinnost stanovenou právními předpisy o občanských průkazech a o hlášení a evidenci pobytu občanů) nebo určují pouze následek, aniž by podrobněji specifikovaly, jakým konáním nebo opomenutím má být následek způsoben (např. kdo úmyslně naruší režim ochrany a vstupu do vojenského objektu).*¹⁹ Následek má každý přestupek, i když nebývá ve skutkové podstatě výslovně určen. Následek je již dán samotným faktem protiprávního jednání, které porušuje konkrétní právní povinnost, jejímž nedodržením je porušen i zájem společnosti (ten má být zajištěn splněním dané povinnosti). Přestupky se člení na poruchové (např. poškození veřejného prostranství) a ohrožovací (např. ohrožení zdravotní nezávadnosti poživatin nebo pitné vody) podle toho, zda následek spočívá v ohrožení chráněných hodnot a zájmů. Rozsah a kvalita následku má význam při vyměřování sankce (dle § 12 odst. 1 PřesZ).

Subjektem přestupku (neboli pachatelem), jako dalším znakem skutkové podstaty přestupku, může být pouze fyzická osoba (tj. občan České republiky, cizinec i osoba bez státní příslušnosti), která dosáhla věku 15 let, je v době činu

¹⁹ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1, str. 304

příčetná, svým jednáním naplnila všechny znaky skutkové podstaty přestupku a je to pouze taková osoba, která je deliktně způsobilá. Pokud přestupek spáchá právnická osoba, neodpovídá za jeho spáchání právnická osoba jako celek, ale fyzická osoba, která za právnickou osobu měla jednat nebo k takovému jednání dala příkaz.²⁰ Osobě, která v době spáchání přestupku dovršila patnáctý rok, ale nepřekročila osmnáctý, říkáme „mladistvý“.²¹ Odpovědnost za přestupek je vyloučena u osoby, která v době spáchání přestupku byla nepříčetná.²² Pro přestupek nelze stíhat prezidenta republiky (po dobu výkonu jeho funkce)²³ a soudce Ústavního soudu.²⁴ V § 9 PřesZ jsou vypsány osoby, u kterých se přestupky neprojednávají podle tohoto zákona. V režimu disciplinárního řízení se projednávají přestupky, kterých se dopustily osoby podléhající vojenské kázeňské pravomoci, příslušníci bezpečnostních sborů, osoby během výkonu vazby, výkonu trestu odnětí svobody atd. Spáchají-li přestupek dvě nebo více osob, odpovídá každá za své protiprávní jednání samostatně.²⁵

Subjektivní stránkou přestupku je zavinění. *K odpovědnosti za přestupek postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění.*²⁶ Pachatel je tedy odpovědný za následek, který způsobil, jen pokud jej zavinil. Subjektivní stránka přestupku v podstatě charakterizuje psychiku pachatele. Přestupek může být spáchán (formy zavinění) úmyslně nebo z nedbalosti, přičemž zavinění je třeba osobě prokázat. Nedbalost je buď vědomá, nebo nevědomá a úmysl je přímý nebo nepřímý.

Dle § 4 odst. 1 PřesZ jde o zavinění z nedbalosti, pokud pachatel:

- Věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem nebo ho porušit, ale bez důvodů spoléhal na to, že tento zájem neohrozí nebo neporuší – jedná se o vědomou nedbalost (*culpa lata*);
- Nevěděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem nebo ho porušit, ale vědět to měl a mohl – jedná se o nevědomou nedbalost (*culpa levis*).

²⁰ § 6 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

²¹ Tamtéž, § 19

²² Tamtéž, § 5 odst. 2

²³ Čl. 65 odst. 1 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

²⁴ § 4 odst. 2 zákona 182/1993 Sb., o Ústavním soudu

²⁵ HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1, str. 304-306

²⁶ § 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Dle § 4 odst. 2 PřesZ se jedná o úmyslné zavinění, jestliže pachatel:

- Svým jednáním chtěl ohrozit zájem chráněný zákonem nebo ho porušit – jedná se o přímý úmysl (*dolus directus*), např. pachatel chce ukrást zboží v obchodě;
- Věděl, že svým jednáním může ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, byl s tím srozuměn – jedná se o nepřímý/eventuální úmysl (*dolus eventualis*), např. nalévá alkoholické nápoje skupině osob a ví o tom, že je budou požívat i osoby mladší 18 let.

3.1.2. Materiální znaky přestupku

Materiální znak přestupku spočívá v jeho společenské nebezpečnosti a škodlivosti (ohrožuje zájem společnosti). Nebezpečnost přestupku znamená, že přestupek je protiprávní jednání, které je způsobilé tyto zájmy porušit nebo ohrozit. *Škodlivost přestupků směřuje proti zájmům, vztahům a hodnotám vymezeným a chráněným prostřednictvím ustanovení § 1 PřesZ (tj. proti řádnému výkonu veřejné správy, veřejnému pořádku, občanskému soužití a zájmům atd.).*²⁷

3.2. Sankce za přestupky

V zákoně č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů je taxativně vymezeno, jaké druhy sankcí lze udělit za jednotlivé druhy přestupků. Zvláštní zákony mohou stanovit skutkové podstaty dalších přestupků a jiné sankce, v tomto případě funguje zásada *lex specialis derogat legi generali* – zvláštní úprava má přednost před normou obecnější. Při ukládání sankcí za přestupek platí ústavní zásada *nulla poena sine lege* - nelze někoho za něco trestat, pokud daný skutek není zakázán zákonem. S touto zásadou souvisí i tzv. právo na spravedlivý proces (aplikuje se na oblast správního trestání).²⁸ Jednotlivé druhy sankcí ukládají správní orgány – správní úřad je povinen stíhat všechny přestupky, o kterých se dozví a projednávat je ve veřejném zájmu a z úřední povinnosti. Výjimkou jsou zde tzv. návrhové přestupky (platí zde

²⁷ ŠKUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-094-9, str. 29

²⁸ Tyto zásady jsou obsaženy v ústavních zákonech i Evropské úmluvě o ochraně zahraničních věcí č. 209/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů

zásada *dispoziční a oportunité* – rozhodnout o nich lze jen na základě návrhu oprávněné osoby).²⁹

3.2.1. Napomenutí

Jedná se o nejmírnější sankci, která je prostředkem morálního odsouzení pachatele přestupku (má výchovnou funkci). Využívá se při rozhodování o méně závažných přestupcích. Sankce je uložena rychle a pro pachatele již nevzniká žádná povinnost. Správní orgán tuto sankci může uložit u každého přestupku podle PřesZ, pokud se domnívá, že tato sankce za spáchání přestupku postačí. Napomenutí lze uložit, i pokud to připouští zvláštní zákon. Při blokovém řízení však nelze napomenutí uložit, neboť zde je jedinou sankcí pokuta.³⁰ Správní orgán uplatňuje institut správního uvážení (uvažuje v rámci zákonných mezí) – řídí se zásadami pro ukládání sankcí a jejich výměry, které jsou upraveny v § 12 – 15 PřesZ.

3.2.2. Pokuta

Podle § 13 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, lze uložit pokutu do 1 000 Kč, nestanoví-li zvláštní zákon jinak.³¹

3.2.3. Zákaz činnosti

Zákaz činnosti je dalším druhem sankce, která má výchovnou a preventivní funkci, jejímž smyslem je zabránit pachateli v dalším páchaní protiprávní činnosti. Tato sankce svými důsledky způsobuje pachateli také majetkovou újmu. Pachatel tak v souvislosti s touto sankcí nemůže vykonávat některé zaměstnání, povolání nebo vykonávat činnost, ke které je potřeba určitého povolení (jejím uložením dochází k zásahu do práv fyzických osob). Sankci je možné uložit samostatně, ale zpravidla hromadně s pokutou. Podmínky pro udělení této sankce jsou zmíněny § 11, 12 a 14 PřesZ. Zákaz činnosti lze uložit pouze za přestupky, kde to PřesZ ve zvláštní části nebo jiný zvláštní zákon výslovně dovoluje. Zde je také určena horní hranice uložení této sankce,

²⁹ Přestupky proti občanskému soužití (§ 49 odst. 1 písm. a), b), a podle § 49 odst. 2) a přestupky proti majetku (§ 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších předpisů)

³⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 62-63

³¹ Podrobněji viz kapitola 1.2. Výše pokuty dle zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

a tak může správní orgán uložit zákaz činnosti na dobu uvedenou u konkrétního přestupku (pokud nebude lhůta uvedena, zákaz činnosti lze uložit maximálně na dva roky – použije se zde institut správního uvážení³²). Přestupky uvádějící horní hranici zákazu činnosti, u kterých lze zákaz činnosti uložit, jsou:

- Přestupky na úseku dopravy a silničního hospodářství,³³ sankci lze uložit na dobu jednoho roku
- Přestupky na úseku podnikání,³⁴ sankci lze uložit na dobu jednoho roku
- Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,³⁵ lze uložit sankci na dobu jednoho roku
- Přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi,³⁶ lze uložit sankci na dobu od jednoho roku do dvou let
- Přestupky na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství,³⁷ lze uložit sankci na dobu do jednoho roku

Mezi zvláštní zákony, podle kterých lze uložit zákaz činnosti patří také např. zákon č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce, zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, a zákon č. 449/2002 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.

Další zvláštní podmínkou pro uložení této sankce je to, co může být předmětem zákazu činnosti. Zakázat lze pouze takovou činnost, kterou pachatel vykonával v době spáchání přestupku v pracovním nebo jiném obdobném poměru (např. podle zákoníku práce nebo jako člen družstva), nebo k níž je třeba povolení nebo souhlasu státního orgánu (např. zákaz řízení motorových vozidel, zákaz podnikatelské činnosti, lov ryb a zvěře, držení zbraně).³⁸

Pokud udělí státní orgán oprávnění k určité činnosti, nelze potom sankci zákazu činnosti realizovat. Povolení nebo souhlas tohoto státního orgánu

³² možnost orgánů veřejné správy po zvážení všech možných okolností zvolit jedno z možných řešení, které jim konkrétní právní norma nabízí - *Epravo* [online]. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/spravni-uvazeni-10088.html>

³³ § 23 odst. 1 písm. b), d), h), a i) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

³⁴ Tamtéž, § 24 odst. 1 písm. a) a c)

³⁵ Tamtéž, § 30 odst. 1 písm. e) a f)

³⁶ Tamtéž, § 30 odst. 1 písm. g) až i)

³⁷ Tamtéž, § 35 odst. 1 písm. f)

³⁸ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 77-78

má formu správního rozhodnutí (konkrétní osobě se uděluje oprávnění k určité činnosti). Činnost, kterou pachatel provozuje neoprávněně (bez souhlasu nebo povolení) je možné zakázat. Důsledkem je pak to, že po dobu zákazu činnosti nelze získat příslušné oprávnění nebo povolení. Pachatel tak nesmí po dobu zákazu činnosti předmětnou činnost vykonávat. *Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonává činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána nebo pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu nebo pro kterou takové oprávnění pozbyl, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.*³⁹

Mladistvému lze uložit zákaz činnosti nejdéle na dobu jednoho roku, i kdyby zvláštní část zákona požadovala vyšší sankci. Omezující podmínkou zde je to, že výkon sankce nesmí bránit přípravě mladistvého na budoucí povolání.⁴⁰

*Do doby zákazu činnosti se započítává doba, po kterou pachatel na základě opatření správního orgánu učiněného v souvislosti s projednávaným přestupkem nesměl již tuto činnost vykonávat.*⁴¹ Správní orgán přesně specifikuje činnost, jíž se zákaz výkonu činnosti týká, ve formě správního rozhodnutí. Jakmile správní rozhodnutí nabude právní moci, začíná běžet doba stanovená pro výkon zákazu činnosti. Správní orgán může dle § 61 správního řádu (dále jen SpŘ) vydat předběžné opatření, kterým bude zakázána určitá činnost.⁴²

Pachatel přestupku může správnímu orgánu podat žádost o upuštění od zbytku zákazu činnosti po uplynutí poloviny doby, na kterou byl zákaz činnosti vysloven. Správní orgán o žádosti rozhodne za použití správního uvážení, a pokud se dostane k výsledku, že pachatel způsobem svého života prokázal, že další výkon této sankce nepotřebuje, vyhoví žádosti v celém rozsahu. Žádost však může také zamítnout. Proti tomuto rozhodnutí nelze odvolat.⁴³

3.2.4. Propadnutí věci

Smyslem této sankce je zabránit pachateli přestupku v dalším protiprávním jednání a odejmout mu prospěch, který přestupkem získal. Tuto sankci je možné

³⁹ § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

⁴⁰ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 98

⁴¹ § 14 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴² § 61 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁴³ § 92 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

uložit samostatně i s kteroukoliv sankcí (musí být splněny podmínky uvedené zákonem). Základem je to, že věc patří pachateli přestupku, výlučné vlastnictví věci musí vyplývat z rozhodnutí o přestupku (věc musí být správním orgánem přesně specifikována, aby nemohlo dojít k její záměně s jinou věcí). Pokud věc nebude náležet pachateli, nebo bude náležet jen z části, správní orgán nemůže rozhodnout o zabrání věci, ale může uložit ochranná opatření.⁴⁴ Tuto sankci lze uložit za úmyslné spáchání přestupku, ale i za přestupek spáchaný z nedbalosti.

Při rozhodování o sankci propadnutí věci je správní orgán omezen hodnotou věci. Sankce propadnutí věci se nemůže uložit, je-li hodnota věci v nepoměru k povaze přestupku. Zpravidla se jedná o movitou věc a její hodnota (posuzuje se podle ceny v místě a čase obvyklém) je posuzována na základě znaleckého posudku nebo podle zkušeností a znalostí správního orgánu.

Vlastníkem takto propadnuté věci se stává stát dnem právní moci správního rozhodnutí. Hospodaření s majetkem státu má na starosti správní úřad ve smyslu zákona č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, ve znění pozdějších předpisů. S propadnutou věcí dočasně nakládá ten správní úřad, který o propadnutí věci rozhodoval v prvním stupni (většinou obecní úřad obce s rozšířenou působností).⁴⁵ Stát může propadnuté věci prodat osobám, jejichž předmětem podnikání je nákup a prodej použitého zboží podle cenových předpisů.⁴⁶

3.2.5. Zákaz pobytu

Jedná se o sankci, která má preventivní a výchovnou funkci a jejím smyslem je zabránit pachateli přestupku v opakované protiprávní činnosti. Pachatel tak díky této sankci nemá možnost zdržovat se na území obce, kde protiprávní činnost opakovaně vykonával. Sankci je možné uložit na dobu maximálně tří měsíců a nelze ji uložit na místo, kde má pachatel trvalý pobyt nebo pobyt stanovený zákonem o pobytu cizinců.⁴⁷ Tuto sankci je možné uložit za přestupky v § 47 (proti veřejnému pořádku), § 49 (proti občanskému soužití) a § 50

⁴⁴ § 18 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 82-84

⁴⁶ Zákon č. 219/2000 Sb., Zákon o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

⁴⁷ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů

(proti majetku) PřesZ.⁴⁸ Správní orgán, který rozhoduje o uložení zákazu pobytu, musí v rozhodnutí uvést dobu trvání a místo, na které se zákaz pobytu vztahuje a neprodleně informovat příslušný orgán Policie a obecní úřad, na jejímž území má pachatel trvalý pobyt.

Ze závažných osobních důvodů (např. návštěva lékaře nebo orgánu veřejné moci) může pachatel požádat o povolení krátkodobého pobytu v obci, kde mu byl uložen zákaz pobytu. Žádost se podává obci, kde má pachatel povolen trvalý pobyt nebo pobyt podle zvláštních předpisů, a ta může udělit souhlas pouze se správním orgánem, který zákaz pobytu udělil. Pokud obec žadateli vyhoví, vydá mu písemné potvrzení o povolení pobytu. Potvrzení musí obsahovat dobu a účel pobytu a pachatel jej musí mít u sebe při každé návštěvě této obce. Pokud správní orgán žadateli nevyhoví, vydá správní rozhodnutí.

Pokud pachatel předloží žádost o upuštění od sankce zákazu pobytu, správní orgán může po uplynutí poloviny doby výkonu této sankce upustit za předpokladu, že se rozhodne za pomoci správního uvážení, že výkon sankce je pro pachatele již zbytečný (prokázal to způsobem svého života).⁴⁹

3.3. Ochranná opatření

Kromě sankcí se dá uložit i ochranná opatření, která se nepovažují za sankce, jejich podstatou je prevence a cílem je odstranit nebo alespoň částečně omezit nebezpečí dalšího porušení nebo ohrožení zájmů podle PřesZ. Neměly by pachateli způsobit újmu.

3.3.1. Omezující opatření

Toto opatření spočívá v tom, že je pachateli uložen zákaz navštěvovat veřejně přístupná místa nebo místa, kde se konají různé kulturní a sportovní akce. Omezující opatření lze uložit pouze za přestupky, které jsou výslovně vymezeny v PřesZ.⁵⁰ Místa, které má pachatel zakázána navštěvovat, musí být v rozhodnutí o přestupku přesně definována, aby nemohlo dojít k jejich záměně. Kontrolu nad dodržováním omezující opatření má správní orgán, který ochranné opatření

⁴⁸ § 47, 49 a 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 86-88

⁵⁰ § 30, § 46 – 50 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

uložil.⁵¹ Toto omezení nelze uložit samostatně, ale společně se sankcí a nejdéle na dobu jednoho roku.

3.3.2. Zabrání věci

Pokud nedojde k omezujícímu opatření, podle § 16 PřesZ může dojít ke druhému způsobu ochranného opatření, k zabrání věci. *K němu přistupují celní úřady ve smyslu celního zákona v případech, kdy nebyla za celní přešupek uložena sankce propadnutí zboží a takové zboží buď náleží pachateli, kterého nelze za přešupek stíhat, nebo zboží nenáleží pachateli přešupku, nebo mu nenáleží zcela a zabrání zboží vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku nebo jiný obecný zájem. Rozhodnutí o tom, že se zboží zabírá, lze také tehdy, není-li známa osoba, která porušila celní předpisy některým ze způsobů uvedených ve speciálním ustanovení tohoto zákona.*⁵² Vlastníkem věci se stává stát.

3.4. Druhy přešupků podle zvláštní části přešupkového zákona

Zvláštní část zákona je druhou částí zákona č. 200/1990 Sb., o přešupcích, ve znění pozdějších předpisů. Obsahuje různé druhy přešupků. Mezi první patří přešupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě, kam jsou zařazeny přešupky, které se vyskytují na více úsecích státní správy. Subjektem těchto přešupků může být kdokoliv, kdo jedná v zákoně uvedeným způsobem. Ve všech přešupcích se vyžaduje úmyslné zavinění, kromě jednoho ustanovení.⁵³

Mezi další přešupky patří například: přešupky na úseku podnikání, přešupky na úseku zdravotnictví, přešupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi, přešupky na úseku školství a výchovy mládeže, přešupky na úseku kultury, přešupky na úseku zemědělství a myslivosti, přešupky na úseku správy státních hranic, přešupky proti veřejnému pořádku, přešupky proti občanskému soužití, přešupky proti majetku, atd.

⁵¹ § 93 zákona č. 200/1990 Sb., o přešupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵² HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přešupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 89

⁵³ § 21 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přešupcích, ve znění pozdějších předpisů

4. ŘÍZENÍ O PŘESTUPCÍCH

Přestupkové řízení je zvláštním druhem správního řízení. Jedná se o souhrn právních norem, které vymezují práva, povinnosti a postavení subjektů tohoto řízení, a jejichž prostřednictvím se řídí proces projednávání a vyřizování přestupků. Smyslem ustanovení tohoto procesu je, aby bylo bez zbytečných odkladů, účelně, ale objektivně zjištěno, zda vůbec došlo ke spáchání přestupku, kdo jej spáchal, za jakých okolností a jakou sankci je třeba uložit pachateli přestupku. V řízení o přestupcích se postupuje podle třetí části PřesZ⁵⁴ a správního řádu⁵⁵ (podle příslušných ustanovení). Správní řád je právním předpisem subsidiárním (tj. podpůrným) ve vztahu k zákonu o přestupcích, ale i k jiným zákonům, pokud by upravovaly postup správních orgánů při projednávání přestupků. To znamená, přednostně se aplikuje zákon o přestupcích nebo zvláštní zákon, správní řád pouze pokud by tyto zákony upravovaly určité věci pouze částečně nebo je neupravovaly vůbec.⁵⁶

Správní řád obsahuje základní zásady činnosti správních orgánů, které se uplatňují na postupy správních orgánů při výkonu veřejné správy. U přestupkového řízení se uplatňují tyto zásady, např.:

- a) **Zásada legality** – průběh přestupkového řízení včetně rozhodnutí o přestupku musí být v souladu se zákony a ostatními právními předpisy i ratifikovanými mezinárodními smlouvami (jde o procesní i hmotněprávní předpisy)⁵⁷
- b) **Zásada zákazu zneužití správního uvážení** – správní orgán je vázán zákonem při výkladu neurčitých právních pojmů a při aplikaci zákona; meze volného uvážení může upravovat ústřední správní úřad pomocí metodiky nebo výkladových stanovisek (musí být v souladu se zákonem a nesmí se jednat o rozšiřující se výklad); správní orgán nesmí překročit pravomoc svěřenou mu zákonem nebo na základě zákona⁵⁸
- c) **Zásada ochrany dobré víry** – správní orgán nemůže do právních poměrů jiných subjektů zasahovat více, než je nutné a může zasahovat

⁵⁴ § 51 – 87 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 313

⁵⁷ § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁵⁸ Tamtéž, § 2 odst. 2

jen za podmíněk, které stanoví zákon; musí chránit práva a oprávněné zájmy nabyté v dobré víře⁵⁹

- d) **Zásada souladu s veřejným zájmem** – přijaté řešení musí odpovídat okolnostem daného případu a být v souladu s veřejným zájmem; současně se projevuje zásada rovnosti účastníků řízení (správní orgán musí postupovat nestranně); nesmí vznikat nedůvodné rozdíly při rozhodování podobných případů⁶⁰
- e) **Zásada materiální pravdy** – Rozhodnutí, které provádí přestupkový orgán, musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a přestupkový orgán musí zajistit všechny podklady pro rozhodnutí, aby nebyly žádné důvodné pochybnosti o projednávané věci a vše bylo v souladu s požadavky legality⁶¹
- f) **Zásada dobré správy** – Vzájemně spolupracující správní orgány mají oznamovací povinnost – v § 8 SpŘ je správním orgánům uložena povinnost dát do vzájemného souladu všechny postupy, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby⁶²
- g) **Zásada rovnosti postavení účastníků** – Při uplatňování svých procesních práv mají dotčené osoby rovné postavení a správní orgán musí postupovat vůči dotčeným osobám nestranně a stejnou měrou (tam, kde by rovnost účastníků mohla být ohrožena, musí správní orgán učinit opatření k jejímu zajištění); v přestupkové řízení mohou mít účastníci jiné postavení vyplývající ze zákonné úpravy⁶³, např.: obviněný z přestupku, poškozený při projednávání náhrady majetkové škody, vlastník věci, která může být zabráná a návrhvatel při projednání navrhovaného deliktu⁶⁴
- h) **Zásada oficiality** – Přestupky se projednávají z úřední povinnosti a je v obecném zájmu, aby správní orgán takto postupoval; výjimku tvoří přestupky, které se projednávají na návrh oprávněné osoby⁶⁵
- i) **Zásada presumpce neviný** – Nelze hledět na toho, proti němuž se vede přestupkové řízení, jako by byl vinen, dokud pravomocným rozhodnutím

⁵⁹ § 2 odst. 3, § 3, § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdější předpisů

⁶⁰ Tamtéž, § 2 odst. 4

⁶¹ § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 84 odst. 1 a § 87 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶² § 4 a 8 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 58 a 59 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶³ § 72 a 81 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ § 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ § 67 odst. 1 a 2 a § 68 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

není vyslovena vina; obviněným z přestupku se stává ta osoba podezřelá ze spáchání přestupku okamžikem zahájení řízení. Přestupkové orgány musí postupovat nestranně a nesmějí s obviněným jednat jako s pachatelem. Pokud jsou v řízení pochybnosti v otázce viny a dalších skutečností, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného (*in dubio pro reo*)⁶⁶

- j) **Zásada in dubio pro reo** – Při přestupkovém řízení se pochybnosti o spáchaném skutku vykládají ve prospěch obviněného⁶⁷
- k) **Zásada neveřejnosti ústního jednání** – Jednání, který je před přestupkovým orgánem, je v zásadě neveřejné, a proto na ně správní orgán pustí jen osoby, které jsou zúčastněné na řízení, jsou jimi: členové a pracovníci správních orgánů, předvolaní svědci, znalci, tlumočníci a osoby poškozené. Dotčená osoba může navrhnout, aby jednání bylo veřejné - správní orgán tomu vyhoví, pokud tím nemůže být způsobena újma ostatním účastníkům nebo porušena ochrana osobnosti, utajovaných informací nebo ohrožena mravnost.⁶⁸
- l) **Zásada non bis in dem** – Fyzická osoba nemůže být za jedno protiprávní jednání postižena dvakrát, např.: jednou soudem a podruhé přestupkovým orgánem. Správní orgán je povinen zrušit své rozhodnutí, pokud zjistí, že věc, která byla projednána jako přestupek se sankcí, byla pravomocně projednána soudem a taková osoba má potom nárok na vrácení částky, kterou zaplatila na úhradu pokuty, a nárok na vrácení uhrazených nákladů řízení.⁶⁹

4.1. Příslušnost k řízení o přestupcích

Příslušnost orgánů k řízení o přestupcích je stanovena v třetí části zákona o přestupcích,⁷⁰ podle něj přestupky projednávají:

- obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí⁷¹
- jiné správní orgány, stanoví-li tak zákon

⁶⁶ § 73 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ Tamtéž, § 73 odst. 1

⁶⁸ § 49 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ § 94 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ Tamtéž, § 52

⁷¹ Tamtéž, § 53 odst. 4

V zákoně o přestupcích jsou taxativně vymezeny subjekty, které jsou věcně příslušné k řešení přestupků. Ten orgán, v jehož působnosti došlo ke spáchání přestupku, je k tomu zpravidla příslušný (projednávání přestupku je nedílnou součástí státní správy). Správní orgán, který je věcně příslušný k projednání přestupku, je povinen provést přestupkové řízení a nesmí věc postoupit jinému orgánu vyššího stupně nebo správnímu orgánu jiné kategorie k projednání a rozhodnutí, pokud to nedovoluje zákon. V ustanovení § 80 SpŘ, který upravuje institut „ochrany proti nečinnosti“, je možné, aby orgán vyššího stupně mohl rozhodnout místo orgánu nižšího stupně, jsou-li v konkrétním případě splněny zákonem stanovené podmínky. To znamená, že nadřízený správní orgán převezme usnesením věc a rozhodne místo nečinného správního orgánu (tj. přestupkový orgán, který nezahájí projednávání přestupku v zákonné lhůtě), nebo pověří jiný správní orgán (ve svém správním obvodu) k vedení řízení. Usnesení se ohlašuje nečinnému správnímu orgánu, hlavním účastníkům řízení a ostatní účastníci řízení se o tom vyrozumí veřejnou vyhláškou.⁷²

4.1.1. Obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí

Obce vedle samostatné působnosti vykonávají též státní správu, a to v rozsahu a za podmínek stanovených zvláštními zákony v rámci tzv. přenesené působnosti. Podle § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen OZř)⁷³ vykonává obec na svém území státní správu ve věcech, které stanoví zvláštní zákony. Působnost v těchto věcech je označena jako přenesená působnost obce. Do této oblasti náleží i projednávání přestupků.

V ustanovení § 53 PřesZ⁷⁴ je vymezen okruh přestupků, které náleží projednávat obcím. Věcně jsou obce příslušné, pokud jde o přestupky:

- Proti pořádku ve státní správě ve věcech, které jsou jim svěřeny;
- Proti pořádku v územní samosprávě;
- Proti veřejnému pořádku;
- Proti majetku;

⁷² HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 323 - 324

⁷³ § 61 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ § 53 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

- Proti občanskému soužití, které nebyly spáchány porušením zvláštních právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích;
- Na úseku vyhledávání, ochrany, využívání a dalšího rozvoje přírodních léčivých zdrojů, zdrojů přírodních minerálních vod a lázeňských míst.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, nejsou-li k jejich projednávání příslušné jiné správní orgány.

Podle § 63 OZr⁷⁵ mohou obce, jejichž orgány vykonávají přenesenou působnost ve stejném správním obvodu obce s rozšířenou působností, uzavřít veřejnoprávní smlouvu, podle níž budou orgány jedné obce vykonávat přenesenou působnost nebo její část pro orgány jiné obce, která je účastníkem takové smlouvy. Potom bude obecní úřad jedné z těchto obcí vykonávat smlouvou určený rozsah přenesené působnosti (např. projednávání přestupků) na území jiné obce jako účastníka smlouvy. Krajský úřad musí souhlasit s uzavřením takové veřejnoprávní smlouvy, jinak bude smlouva neplatná.

Funkčně příslušná k projednávání přestupků je obcí zřízena komise jako zvláštní orgán k projednávání přestupků. Komise zřizuje starosta obce, který i jmenuje a odvolává členy.⁷⁶ Pokud starosta tyto komise nezřídí, je k projednání přestupků příslušný obecní úřad (odbor či oddělení určí rada obce)⁷⁷. Tyto komise jednají a rozhodují v tříčlenném složení vždy za předsednictví osoby s právnickým vzděláním nebo se zvláštní odbornou způsobilostí⁷⁸ pro projednávání přestupků. Usnášejí se většinou hlasů.

Přestupky, které náleží do působnosti obcí s pověřeným obecním úřadem nebo obcí s rozšířenou působností, mohou projednávat jen obecní úřady. Tyto přestupky nelze svěřit komisím k projednávání přestupků.⁷⁹

Speciální úprava platí v hlavním městě Praze. Přestupkovou agendu obecních úřadů obcí s rozšířenou působností vykonávají pro celé území svých obvodů městské části vymezené Statutem hlavního města Prahy. Působnost náležející

⁷⁵ § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ Tamtéž, § 106

⁷⁷ Tamtéž, § 109 odst. 3, písm. c)

⁷⁸ Podrobnosti stanoví vyhláška Ministerstva vnitra č. 512/2002 Sb., o zvláštní odborné způsobilosti úředníků územních samosprávných celků, v platném znění

⁷⁹ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 108 - 109

obcím vykonávají městské části s tím, že městským částem náleží projednávat přestupky proti pořádku ve státní správě toliko ve věcech, které jim byly svěřeny.⁸⁰

4.1.2. Jiné správní orgány, stanoví-li tak zákon

Jiné správní orgány projednávají přestupky potud, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Podle platné právní úpravy jsou jimi např.:

- Hasičský záchranný sbor kraje⁸¹
- Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský⁸²
- Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektoráty práce⁸³
- Orgány státní sociální podpory⁸⁴
- Ministerstvo kultury⁸⁵
- Státní zemědělská a potravinářská inspekce⁸⁶
- Česká národní banka⁸⁷

Místní příslušnost, která je určena § 55 PřesZ tak, že k projednání přestupků je zásadně příslušný ten správní orgán, v jehož územním obvodu byl přestupek spáchán. Jestliže byl přestupek spáchán v cizině občanem České republiky nebo cizincem, který má na území republiky trvalý pobyt, je příslušný ten správní orgán, v jehož územním obvodu pachatel má (resp. naposledy měl) trvalý pobyt. Místně příslušný správní orgán může k usnadnění projednání přestupku nebo z jiného důležitého důvodu postoupit věc, a to i bez souhlasu účastníků řízení, jinému věcně příslušnému správnímu orgánu, v jehož územním obvodu se pachatel zdržuje nebo pracuje.

Pokud se pachatel dopustil více přestupků, k jejichž projednání je příslušný též orgán, projednávají se tyto přestupky ve společném řízení. Takové řízení

⁸⁰ Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 73/2005-56

⁸¹ Přestupky podle § 78 zákona České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

⁸² Přestupky podle § 14 zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů

⁸³ Přestupky uvedené v § 136 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ Přestupky podle § 65a zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

⁸⁵ Přestupky podle § 8 zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁶ Přestupky podle § 17 zákona č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁷ Přestupky podle § 9c zákona č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, ve znění pozdějších předpisů

se koná rovněž proti všem pachatelům, jejichž přestupky spolu souvisejí a jsou projednány tímž orgánem.⁸⁸

4.2. Součinnost v řízení o přestupcích

Součinnost je samostatný institut typický pro řízení o přestupku.⁸⁹ Jde o činnost, kterou vyvíjejí sobě navzájem nepodřízené subjekty (orgány státní správy a samosprávy) za účelem zjištění pachatele přestupku a zajištění jeho postihu.

Součinnost má být realizována na jedné straně státními orgány, orgány Policie České republiky a obce, které zjistí přestupek, k jehož projednávání nejsou příslušné, a na druhé straně správní orgány, které k projednání přestupku příslušné jsou.

Orgány Policie České republiky, státní orgány a orgány obce oznamují příslušným správním orgánům přestupky, o nichž se dozví, nejsou-li samy příslušné k jejich projednávání. V oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou, je-li známa⁹⁰. Správní orgán musí tyto skutečnosti vyhodnotit a až potom se rozhodne, jestli zahájí řízení z moci úřední.

Oznamuje-li přestupky příslušným správním orgánům orgán policie a jedná-li se o přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití, majetku, bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, pořádku ve státní správě a přestupky uvedené v: § 29 odst. 1 písm. g), § 30 odst. 1 písm. d) až j) a § 35 odst. 1 písm. f), učiní orgán policie nezbytná šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku a k zajištění důkazních prostředků nezbytných pro pozdější dokazování před správním orgánem. Orgán policie sepíše úřední záznam o zjištěných skutečnostech a přiloží ho k oznámení. Tento záznam nelze použít jako důkazní prostředek v průběhu dalšího řízení. Oznámení učiní orgán policie nejpozději do třiceti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozví. Při šetření policista postupuje

⁸⁸ § 57 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ Tamtéž, § 58

⁹⁰ Tamtéž, § 58 odst. 1

na základě oprávnění, které mu vyplývají ze zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.⁹¹

Pokud nelze věc projednat jako přestupek, pokračuje orgán policie dle § 58 odst. 3 PřesZ. Podle něho věc odevzdá příslušnému orgánu nebo věc odloží (nelze zaměňovat s § 66 PřesZ).

Státní orgány a orgány policie provedou bez zbytečného odkladu na žádost správního orgánu úkony potřebné k prověřování oznámení o přestupcích, k projednávání přestupků a k výkonu rozhodnutí (tj. specifický institut, nejedná se o dožádání podle § 13 SpŘ). Státní orgán nebo orgán policie žádost neprodleně vrátí, není-li k provedení požadovaných úkonů příslušný.

Při zjišťování informací používají správní orgány referenční údaje uvedené v základním registru obyvatel, údaje z informačního systému evidence obyvatel a údaje z informačního systému cizinců.⁹²

Každý je povinen podat správním orgánům nezbytné vysvětlení k prověření došlého oznámení o přestupku. Podání vysvětlení může být odepřeno osobám, které by porušili mlčenlivost, některou z povinností vyplývajících ze zákona o ochraně utajovaných informací⁹³ nebo by jim hrozilo nebezpečí postihu za přestupek či trestný čin. Tomu, kdo se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu ke správnímu orgánu k podání vysvětlení nebo kdo podání vysvětlení bezdůvodně odmítá, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu až do výše 5 000 Kč.⁹⁴ Pokud orgán obce uloží pořádkovou pokutu, je tato pokuta příjmem obce a pokud pořádkovou pokutu uloží jiný správní orgán České republiky, je pokuta příjmem státního rozpočtu České republiky.

Správní orgán podle výsledků prověření buď věc odloží⁹⁵, nebo zahájí řízení. O odložení věci je potom vyzooměn poškozenný.⁹⁶

⁹¹ § 67 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

⁹² Zákon č. 111/2009 S., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů; Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)

⁹³ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

⁹⁴ § 60 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁵ Tamtéž, § 66

⁹⁶ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 111 - 116

4.3. Zahájení řízení a další postup v něm

Podle § 67 odst. 1 PřesZ se přestupky projednávají zásadně z úřední povinnosti. Výjimku tvoří přestupky, které se projednávají jen na návrh postižené osoby, jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka (tzv. navrhovatele).⁹⁷ *Osoba blízká je příbuzný v řadě přímé, sourozenec a manžel nebo partner podle jiného zákona upravujícího registrované partnerství; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké, pokud by újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá důvodně pociťovala jako újmu vlastní. Má se za to, že osobami blízkými jsou i osoby sešvagřené nebo osoby, které spolu trvale žijí.*⁹⁸

Návrh musí být podán příslušnému správnímu orgánu nejpozději do tří měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dozvěděl o přestupku nebo o tom, že věc byla postoupena orgánem činným v trestním řízení. Tato lhůta je zákonná a tudíž ji nelze prodloužit. Pokud bude návrh podán po uplynutí lhůty, nebude jej možno projednat a věc se bude muset odložit.

Aby se mohlo zahájit řízení, musí návrh obsahovat označení osoby postižené, pachatele a uvedení kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán. Pokud tyto náležitosti nemá, použije se ustanovení ve správním řádu.⁹⁹

Zákon o přestupcích umožňuje, aby navrhovatel vzal návrh na zahájení řízení zpět.¹⁰⁰ V tomto případě příslušný orgán řízení zastaví.

Pokud správní orgán neshledá důvod pro postoupení věci jinému orgánu ani věc neodloží, má zahájit řízení nejpozději do 60 dnů. Vyrozumět oznamovatele o učiněných opatřeních má ve lhůtě do 30 dnů.¹⁰¹

V řízení o přestupku jsou účastníky řízení:

- **Obviněný z přestupku**

⁹⁷ Jde o přestupky podle § 49 odst. 1 písm. b) a c), § 125c odst. 1 písm. h) zákona o silničním provozu (Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, § 50 spáchané mezi blízkými osobami a § 49 odst. 1 písm. a).

⁹⁸ § 22 odst. 1 zákona č. 89/2012 sb., občanský zákoník

⁹⁹ § 37 odst. 3 resp. § 45 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁰ § 76 odst. 1 písm. j) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích

¹⁰¹ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 116 - 119

- **Poškozený**, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem, nebo osoba, které byla přestupkem způsobena nemajetková újma
- **Vlastník věci**, která může být zabráná nebo byla zabráná, v části řízení týkající se zabránání věci
- **Navrhovatel**, na jehož návrh bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 68 odst. 1 PřesZ

Osoba, které je svéprávná a může právně jednat, je účastníkem řízení. Jde o nepominutelné účastníky. Účastníkem je i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak.¹⁰² Účastník se v řízení může nechat zastupovat na základě plné moci.

Občan podezřelý ze spáchání přestupku se stává obviněným z přestupku, když správní orgán vůči němu učiní první procesní úkon (nejčastěji předvolání k ústnímu projednání přestupku). Uplatňuje se zde zásada presumpce nevinny. Obviněný má podle zákona právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, k výpovědi ani k doznání nesmí být donucován.

V prvním stupni je řízení u přestupku ústní (pokud nejde o některý druh zkráceného řízení) a neveřejné. Přítomni jsou zde předvolané osoby (účastníci řízení, svědek, případně znalec) a zaměstnanci správního orgánu nebo členové komisí zřízených obcí k projednávání přestupků. K zajištění účelu a průběhu řízení se použije § 58 – 63 SpŘ. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu. Je-li obviněným z přestupku mladiství, vyrozumí správní orgán o nařízeném ústním jednání též zákonného zástupce mladistvého a orgán vykonávající sociálně - právní ochranu dětí.¹⁰³ O konání ústního jednání se musí účastník dozvědět nejméně pět dní předem.

Kdo má u sebe věc důležitou pro zjištění skutečného stavu věci, nebo věc, která může být prohlášena za propadlou nebo zabranou, je povinen na výzvu správního orgánu ji vydat. Nevydá-li ji dobrovolně, může se mu věc na základě rozhodnutí správního orgánu odejmout. Nebude-li vydaná nebo odňatá věc

¹⁰² § 28 odst. 1 zákona č. 50/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ Dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

prohlášena za propadlou nebo zabranou, musí být bez zbytečných průtahů vrácena tomu, komu nepochybně patří, jinak tomu, kdo ji vydal nebo komu byla odňata.¹⁰⁴

4.4. Ukončení řízení v I. stupni

Správní orgán rozhodne o ukončení řízení v I. stupni třemi způsoby na základě vyhodnocení důkazů:

- Zastavení řízení
- Rozhodnutí ve věci (o přestupku), byl-li obviněný uznán vinným
- Smír

4.4.1. Zastavení řízení

Ustanovení § 76 PřesZ je speciálním ustanovením k § 66 SpŘ (upravuje zastavení řízení ve správním řízení obecně). Další případ, kdy bude řízení v přestupkové věci zastaveno, je upraven v § 94 odst. 4 SpŘ. Řízení o přestupku se musí zastavit, jestliže se v něm zjistí např., že:¹⁰⁵

Zastavení řízení je institut, který správní orgán použije buď obligatorně (tj. závazně, povinně) nebo fakultativně (tj. nezávazně, nepovinně). Dle § 76 PřesZ řízení o přestupku musí zastavit, jestliže se v něm např. zjistí, že:

- Skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem;
- Skutek nespáchal obviněný z přestupku;
- Spáchání skutku, o němž se vede řízení, nebylo obviněnému z přestupku prokázáno;
- Obviněný z přestupku požívá výsad imunity podle mezinárodního práva nebo zákona, nejde-li o osobu uvedenou v § 9 odst. 3 PřesZ;
- Odpovědnost za přestupek zanikla;
- Za přestupek byla uložena bloková pokuta;
- Obviněný z přestupku nebo navrhovatel zemřel;
- V řízení o přestupku urážky na cti došlo ke smíru.

¹⁰⁴ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 119 - 122

¹⁰⁵ § 76 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Pokud je sankce, kterou lze za přestupek uložit bezvýznamná vedle trestu (byl nebo bude uložen za jiný čin v trestním řízení), může správní orgán řízení o přestupku také zastavit.¹⁰⁶

Je možné podat odvolání proti rozhodnutí o zastavení řízení, ale jen v některých případech.¹⁰⁷ Potom se rozhodnutí účastníkům řízení oznamuje. V jiných případech (bez možnosti podat odvolání) se rozhodnutí vyznačí v úředním spisu a účastníci řízení se o tom pouze vyrozumí.¹⁰⁸

4.4.2. Rozhodnutí ve věci

Přestupkový zákon obsahuje jen dílčí samostatnou úpravu rozhodnutí, jinak se uplatňuje obecná úprava stanovená správním řádem, platí tedy zásada, že správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy (i mezinárodními smlouvami). Tyto předepsané náležitosti, tj. výrokovou část, odůvodnění a poučení účastníků o možnosti podat odvolání, musí obsahovat rozhodnutí. Rozhodnutí, kterým se ukládá sankce, má být přehledné, jasné a jeho části logicky provázané.

Výroková část rozhodnutí, jímž byl uznán vinným obviněný z přestupku, musí obsahovat popis skutku (místo a čas spáchání), vyslovení viny, forma zavinění, druh a výměru sankce, rozhodnutí o započtení doby do doby zákazu činnosti, o uložení ochranného opatření, o náhradě nákladů řízení¹⁰⁹ atd.¹¹⁰

Účastníkům řízení se oznamuje rozhodnutí o přestupku doručením stejnopisu písemného vyhotovení tohoto rozhodnutí do vlastních rukou. Obecná úprava o doručování je v § 19 a následujícího ve SpŘ. Doručit lze prostřednictvím datových schránek, obecní policie, provozovatelem poštovních služeb, elektronicky nebo na adresu, kterou si účastník na doručování stanoví. Lhůty pro vydání rozhodnutí jsou v § 71 SpŘ.

¹⁰⁶ § 76 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰⁷ Tamtéž, § 76 odst. 1 písm. a), b), c) a j)

¹⁰⁸ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 123 - 124

¹⁰⁹ § 79 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁰ Tamtéž, § 77

4.4.3. Smír

Paragraf 49 odst. 1 písm. a) PřesZ upravuje přestupek urážky na cti, která spadá mezi přestupky proti občanskému soužití. Tohoto přestupku se dopustí ten, který jiného urazí na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch. Je to jediný přestupek, u kterého se nevyžaduje, aby byl spáchán mezi osobami blízkými. Správní orgán by se měl pokusit uraženého na cti a osobu obviněnou z přestupku smířit. Dosažení smíru se zaznamenává do protokolu o ústním projednání přestupku, rozhodnutí se o něm nevydává. Uzavření smíru je tak důvodem pro zastavení řízení podle § 76 odst. 1 písm. n) PřesZ. Náhrada nákladů na řízení se v tomto případě neukládá. Smír je možné uzavřít nejpozději do doby nabytí právní moci rozhodnutí, kterým bylo o přestupku rozhodnuto.¹¹¹

4.5. Přezkoumání rozhodnutí

Na základě odvolání podaného účastníkem řízení, nebo v rámci dozorčích prostředků (tzv. přezkumné řízení) a mimořádných opravných prostředků (obnova řízení, nové rozhodnutí ve věci) může být přezkoumáno rozhodnutí o přestupku. Odvoláním se přezkoumávají nepravomocná rozhodnutí, ostatními prostředky pravomocná rozhodnutí.

Odvolání je obecně upraveno v § 81 – 93, resp. 152 SpŘ (pokud se týče rozkladu). Jedná se o řádný opravný prostředek, který se uznává proti rozhodnutí o přestupku, které není v právní moci. Odvolat se může obviněný z přestupku. Pokud se jedná o mladistvého, v jeho prospěch se může odvolat i jeho zákonný zástupce a orgán vykonávající sociálně-právní ochranu dětí.

Ostatní účastníci se mohou odvolat pouze v rozsahu, který jim přiznává zákon o přestupcích. *Odvolání musí mít náležitosti podle § 82 SpŘ náležitosti uvedené v § 37 SpŘ (tj. obecné náležitosti podání účastníka, které směřuje vůči správnímu orgánu) a dále má obsahovat též údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo,*

¹¹¹ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 459 - 460

*s tím, že není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.*¹¹²

Odvolací lhůta činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Odvolání je možné podat teprve poté, co bylo rozhodnutí vydáno. Odvolací lhůta při neoznámení rozhodnutí je blíže uvedena v § 84 SpŘ. Za předpokladu, že odvolání je přípustné a bylo podáno ve lhůtě, zašle správní orgán I. stupně stejnopis odvolání všem účastníkům a vyzve je, aby se k němu vyjádřili v přiměřené lhůtě. Ta nesmí být kratší než pět dnů. Po soustředění všech materiálů správní orgán I. stupně buď:

- Odvolání v plném rozsahu vyhoví, jestliže nové rozhodnutí o přestupku nemůže způsobit újmu žádnému z účastníků, přičemž proti rozhodnutí, vydaném v rámci tzv. autoremedury,¹¹³ je opět přípustné podat odvolání;
- Anebo napadené rozhodnutí s odvoláním (výsledky doplněného řízení a spisovým materiálem) předloží se svým stanoviskem odvolacímu orgánu ve lhůtě 30 dnů (ode dne, kdy mu odvolání došlo);
- Předá spis odvolacímu správnímu orgánu do 10 dnů, je-li odvolání nepřípustné nebo podáno opožděně;

K novým skutečnostem a k návrhům na provedení nových důkazů, uvedených v odvolání se přihlédně tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit v průběhu prvoinstančního řízení.

Odvolacím správním orgánem je nejbližší nadřízený správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal (nestanoví-li zákon jinak, viz § 178 SpŘ). O odvoláních proti rozhodnutím o přestupku, vydaných příslušnými orgány obcí, rozhodují krajské úřady, které jsou nadřízenými správními orgány.

V rámci odvolacího řízení může odvolací správní orgán:

- napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit (bez náhrady) a řízení zastavit;
- napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a věc vrátit k novému projednání prvoinstančnímu správnímu orgánu;

¹¹² MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 127

¹¹³ způsob vyřízení opravného prostředku (např. odvolání), kdy nápravu zjednává sám orgán, který původní rozhodnutí vydal, nikoliv orgán vyššího stupně;
Business center: Slovník pojmů [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pojmy/p1105-autoremedura.aspx>

- napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit;
- neshledá-li důvod pro řešení výše uvedené, odvolání zamítnout a napadené rozhodnutí potvrdit.

Podle § 178 SpŘ je odvolacím správním orgánem orgán nejbližší nadřízený správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Odvolací správní orgán může v rámci odvolacího řízení rozhodnout takto:

- napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a řízení zastavit;
- napadené rozhodnutí nebo jeho část zrušit a věc vrátit k novému projednání prvoinstančnímu správnímu orgánu;
- napadené rozhodnutí nebo jeho část změnit;
- neshledá-li důvod pro řešení výše uvedená, odvolání zamítne a napadené rozhodnutí potvrdí.¹¹⁴

Dle ustanovení § 82 PřesZ se uplatňuje zásada zákazu *reformace in peus* (změny k horšímu), která nedovoluje, aby se právní postavení obviněného z přestupku zhoršilo tím, že sám podá opravný prostředek. Správní orgán II. stupně tak nemůže zvýšit uloženou pokutu či delší zákaz činnosti, než uložil správní orgán v první instanci.

Rozhodnutí o odvolání je konečné, nelze se proti němu dále odvolat a právní moci nabývá, jakmile bylo oznámeno všem účastníkům správního řízení. V rámci správního soudnictví¹¹⁵ je prováděno přezkoumání rozhodnutí o přestupku soudem. Krajský soud je příslušný vždy k přezkoumávání rozhodnutí, i když se jedná o rozhodnutí ústředního orgánu státní správy.¹¹⁶

4.6. Výkon rozhodnutí

Výkon rozhodnutí v řízení o přestupku (správní exekuce) spočívá v tom, že příslušný správní orgán vynucuje splnění těchto povinností uložené účastníkovi (nejčastěji obviněnému, resp. pachateli) v tomto řízení, pokud tato povinnost nebyla splněna dobrovolně, řádně a ve stanovené lhůtě.¹¹⁷ Nezaplacená pokuta

¹¹⁴ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 129

¹¹⁵ Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁶ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 127 - 131

¹¹⁷ Tamtéž, str. 131

za přestupek, nezaplacená náhrada škody nebo nezaplacená náhrada nákladů řízení, o nichž bylo rozhodnuto, je předmětem správní exekuce. Zákon o přestupcích neobsahuje žádnou zvláštní úpravu, a tak se postupuje při exekuci na peněžité plnění podle správního řádu, resp. podle daňového řádu.¹¹⁸

Podmínky, které musí být splněny pro výkon rozhodnutí, jsou:

- účastník řízení nesplnil dobrovolně, řádně a včas povinnost uloženou mu rozhodnutím;
- existuje právní podklad pro exekuci, kterým je vykonatelné rozhodnutí (tzv. exekuční titul);
- lhůta stanovená ke splnění povinnosti uplynula marně;
- v případě, že zákon váže možnost provádět výkon rozhodnutí na plynutí času, dokud neuplynula příslušná lhůta.¹¹⁹

To, že účastník, jemuž byla vykonatelným rozhodnutím uložena povinnost, a tuto povinnost nesplnil ve lhůtě stanovené správní orgánem, je předpokladem pro výkon rozhodnutí. Účastník může tuto povinnost splnit i po zahájení výkonu rozhodnutí. Pokud lhůta stanovená správním rozhodnutím ke splnění uložené povinnosti uplynula marně, je možné zahájit výkon rozhodnutí. Běh lhůty začíná dnem následujícím po právní moci rozhodnutí.

4.7. Blokové a příkazní řízení

Blokové a příkazní řízení (tzv. mandátní) jsou v našem právním řádu v oblasti správního trestání specializované formy správního řízení. Jejich smyslem je umožnit rychlé vyřízení přestupků ve zkráceném řízení, kde není tolik formalit než tam, kde se postupuje podle obecných ustanovení zákona o přestupcích. Rozhoduje se tak o méně závažných a jednoduchých přestupcích.¹²⁰

4.7.1. Blokové řízení

Blokové řízení je upraveno ve třetí části PřesZ. Aby mohlo být blokové řízení zavedeno, musí být splněny určité podmínky: přestupek musí být spolehlivě zjištěn, k vyřízení přestupku nepostačuje domluva a obviněný z přestupku

¹¹⁸ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁹ MATES, Pavel. Základy správního práva trestního. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1, str. 132

¹²⁰ Tamtéž, str. 133

je ochoten pokutu zaplatit hned na místě nebo převzít pokutový blok a zaplatit ji následně.¹²¹

4.7.1.1. Podmínky blokového řízení

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, aby bylo možné zavést blokové řízení, musí být splněny určité podmínky. Nyní se na tyto podmínky zaměříme detailněji.

Ochota pachatele přestupku zaplatit pokutu, která mu byla uložena, je jednou z podmínek tohoto řízení. Uložení pokuty je výsledkem blokového řízení. Pokuta se ukládá pomocí tzv. pokutových bloků – lze rozlišit dva druhy - jeden se používá k uložení pokut zaplaceným na místě a druhý slouží k uložení pokut, které pachatel přestupku nemůže na místě zaplatit (z jakéhokoliv důvodu). Druhý typ pokutového bloku musí obsahovat poučení o způsobu zaplacení pokuty, o lhůtě splatnosti pokuty a o následcích, které nastanou v případě nesplnění uložené povinnosti. Pokud pachatel převezme pokutový blok, musí ho svým podpisem potvrdit.

V tomto řízení se projednávají méně závažné přestupky, tomu odpovídá i hranice pokuty, kterou je možné v tomto řízení uložit. Mezní hodnota pokuty je stanovena na 1 000 Kč, pokud zákon nepřipouští uložit pokutu vyšší. Obecně lze uložit blokovou pokutu do 5 000 Kč, pokud zákon nepřipouští uložit pokutu vyšší. V případě, že jiný právní předpis nebo zvláštní část PřesZ vůbec nestanoví výši pokuty, platí, že správní orgán bude postupovat podle § 13 odst. 2. PřesZ.

Pokud přestupek spáchal mladiství, zákon umožňuje uložit mu pokutu do maximální výše 500 Kč a pokud zvláštní zákon nebo PřesZ umožňuje uložit pokutu vyšší než 1 000 Kč, pak je možné takto vysokou pokutu mladistvému uložit.¹²²

Další nezbytnou podmínkou je spolehlivé zjištění přestupku, které je fakticky „v rukou“ osoby podezřelé ze spáchání přestupku. Pokud tato osoba souhlasí s uloženou pokutou (nepožaduje tím projednání tohoto přestupku v klasickém řízení), řízení je možné provést. Pokud by tato osoba nesouhlasila s uloženou

¹²¹ § 84 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹²² JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxii, 610 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-501-5, str. 456

pokutou nebo neměla přestupek za spolehlivě zjištěný, nelze toto řízení provést a musí se zahájit klasické řízení o přestupku.¹²³

Dalším z podmínek je domluva, která je spíše neformálním způsobem vyřešení daného přestupku, kdy je pachatel upozorněn na protiprávní jednání. Domluvou se řeší méně závažné přestupky a má sloužit namísto blokového řízení. O takto vyřízeném přestupku se nevydává žádné rozhodnutí.¹²⁴

Druhý odstavec ustanovení § 84 PřesZ stanoví, že proti pokutě uložené v blokovém řízení není přípustné odvolání. Řešením této otázky se zabýval také Nejvyšší správní soud, kdy ve svém rozhodnutí judikoval, že: „*Nejvyšší správní soud plně respektuje právo na spravedlivý proces, jehož podstatnou složkou je právo na projednání věci nezávislým soudem, nicméně je-li podle § 68 písm. a) s.ř.s. žaloba nepřipustná tehdy, nevyužil-li žalobce opravných prostředků v řízení před správním orgánem, které zákon připouští, pak musí být nepřipustná i tam, kde žalobcovo právo na podání opravného prostředku zůstalo nevyužito z toho důvodu, že žalobce nehodlal vést příslušné správní řízení ani v prvním stupni a spokojil se s ukončením věci v blokovém řízení*“.¹²⁵ Jinými slovy, pokud pachatel souhlasil s uložením pokuty v blokovém řízení a nepožadoval zahájení klasického řízení o přestupku, ztrácí tak možnost, dožadovat se ochrany svého práva před soudem právě proto, že svým souhlasem de facto uznal i svou vinu za přestupek. Nemá tak důvody se odvolávat.

V blokovém řízení jsou oprávněny ukládat a vybírat pokuty všechny správní orgány, v jejichž působnosti je projednávání přestupků, osoby pověřené a orgány zmocněné. Jedná se o následující správní orgány:

- obecní úřady nebo zvláštní orgány obcí
- obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které projednávají přestupky ve věcech, které spravují, a ostatní přestupky, pokud k jejich projednávání nejsou příslušné jiné orgány

¹²³ JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxii, 610 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-501-5, str. 457

¹²⁴ Tamtéž, str. 458

¹²⁵ Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 6 As 49/2003

- orgány určené zákonem o přestupcích nebo jinými zákony (orgány policie, vojenské policie, státního odborného dozoru bezpečnosti práce, hygienické služby, strážníci obecní policie, atd.)¹²⁶

V blokovém řízení není možné projednat přestupky, které lze projednat pouze na návrh oprávněné osoby. Návrhové přestupky jsou taxativně vymezeny v PřesZ. Nelze provést blokové řízení u přestupků, které byly provedeny opakovaně.¹²⁷ Mezi takové přestupky patří přestupky podle § 47, 49 a 50 PřesZ. Za spáchání takového přestupku se ukládá vyšší sankce.¹²⁸

4.7.1.2. Bloky k ukládání pokut

Bloky k ukládání pokut nebo také pokutové bloky vydává Ministerstvo financí České republiky. Jak již bylo uvedeno, pokutové bloky je možné rozdělit na dva „druhy“ – na bloky na pokuty na místě zaplacené a na bloky na pokuty na místě nezaplacené. V příloze č. 1 jsou vzory pokutových bloků. Jestliže bude pokuta zaplacená na místě, nabývá rozhodnutí právní moci i vykonatelnosti v okamžiku oznámení (v souladu s § 73 odst. 1 správního řádu). Pokud pokuta na místě zaplacená není a je vystaven blok na pokutu na místě nezaplacenou, nabývá rozhodnutí právní moci v okamžiku jeho oznámení pachateli, ale vykonatelnosti toto rozhodnutí nabude až v okamžiku jeho splatnosti.

Pokud je pachateli přestupku vystaven blok na pokutu na místě nezaplacenou, má pachatel povinnost převzetí takového bloku potvrdit svým vlastnoručním podpisem. Tento jeho podpis pak vlastně představuje souhlas se splněním všech nezbytných podmínek k uložení blokové pokuty.¹²⁹

V ustanovení § 85 odst. 2 PřesZ jsou stanoveny orgány, které jsou oprávněné ukládat a vybírat pokuty v blokovém řízení. Tyto orgány odebírají pokutové bloky od příslušného celního úřadu (výnos z pokut plyne do státního rozpočtu nebo jiného rozpočtu na základě zvláštního právního předpisu) a krajského úřadu (výnos z pokut plyne do jeho rozpočtu nebo do rozpočtu obce).

¹²⁶ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 501

¹²⁷ § 91a zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹²⁸ Tamtéž, § 84 odst. 4

¹²⁹ JEMELKA, Luboš. Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxii, 610 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-501-5, str. 472

Zmocnění k ukládání pokut a jejich vybírání v blokovém řízení, vydává správní orgán, který je funkčně příslušný k projednávání přestupků. Na pokutových blocích tyto orgány vyznačí, kdy, komu a za jaký přestupek byla pokuta v blokovém řízení uložena. Za vydané bloky na pokuty lze přijmout pouze korunu českou, která platí celorepublikově. Přestupkový zákon sice nestanovuje požadavky/předpoklady na osobu, která je pověřena k ukládání a vybírání pokut v blokovém řízení, ale obecně platí, že tato osoba by měla být plně svéprávná, měla by mít odpovídající znalosti (především by měla dobře znát a ovládat přestupkový zákon) a taktéž by měla mít jisté morální vlastnosti.¹³⁰

4.7.1.3. Příslušnost k blokovému řízení

Paragraf 86 PřesZ nám říká, kdo může blokové řízení projednávat:

- orgány Policie České republiky
- orgány Vojenské policie
- orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce
- orgány ochrany veřejného zdraví
- obecní policie

Zákon těmto orgánům stanovuje konkrétní přestupky, které jsou tyto orgány příslušné projednávat v blokovém řízení.¹³¹

4.7.1.4. Vymáhání pohledávek z uložených blokových pokut

Uložení blokové pokuty, které je považováno za rozhodnutí o uložení pokuty za spáchaný přestupek, je exekučním titulem. To vyplývá z exekučního řádu.¹³² Vymáhání pohledávek, které vznikly v přestupkovém řízení, se řídí zákonem č. 66/1995 Sb., o správě daní a poplatků (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění).

¹³⁰ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů: podle platného stavu

k 1. 7. 2009. Praha: Linde, 2009, sv. Praktická právní příručka. Vychází nepravdělně, str. 156

¹³¹ § 86 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³² § 40 odst. 1 písm. e) zákona č. 20/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů

4.7.2. Příkazní řízení

Příkazní řízení je druhou formou zjednodušeného řízení, které spočívá v tom, že v příkazním řízení lze rozhodnout bez nařízení ústního jednání a provádění dokazování podle správního řádu. Aby mohlo příkazní řízení proběhnout, musí být splněny následující zákonné podmínky:¹³³

- nesmí zde být žádné pochybnosti o tom, že obviněný z přestupku se přestupku dopustil
- nebyl-li přestupek projednán v blokovém řízení

Správní orgán vydá pachateli, o kterém není pochyb, že se přestupku dopustil, písemný příkaz, který má všechny náležitosti rozhodnutí o přestupku, tj. výrok, ve kterém je uvedena forma zavinění, odůvodnění a poučení o opravném prostředku. Při rozhodování o uložení sankce zákazu činnosti a propadnutí věci nelze použít příkazní řízení. To platí i v případě uložení ochranných opatření (zabrání věci a omezující opatření). V tomto řízení nelze rozhodnout i o náhradě škody a stanovení úhrady nákladů řízení.¹³⁴ Sankce, které je možné v tomto řízení uložit, jsou napomenutí a pokuta do výše 4 000 Kč.¹³⁵ To ale neznamená, že není možné uložit částku vyšší. Pokud zvláštní zákon stanoví vyšší částku, je možné tuto částku pachateli uložit, neboť zvláštní zákon se použije přednostně (zásada *lex specialis derogat legi generali*).¹³⁶

Příkazní řízení lze použít k vyřízení každého přestupku, kromě následujících výjimek:

- je-li svéprávnost obviněného z přestupku omezena;¹³⁷
- jedná-li se o mladistvého;¹³⁸
- jedná-li se o přestupky, které lze projednat jen na návrh, ani nárok na náhradu škody.¹³⁹

¹³³ § 87 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁴ Tamtéž, § 79 odst. 2

¹³⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 520

¹³⁶ Tzn., že zvláštní právní úprava má přednost před obecnou právní úpravou.

¹³⁷ § 87 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹³⁸ Tamtéž, § 19 odst. 2

¹³⁹ Tamtéž, § 87 odst. 6

Na základě ustanovení § 57 – 64 zákona č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník (dále jen NOZ) může být omezena svéprávnost osoby,¹⁴⁰ to však nevylučuje její odpovědnost za spáchání přestupku, protože jednou z podmínek odpovědnosti za přestupek je příčetnost. Přestupky na návrh, které nelze projednat v příkazním řízení, jsou ustanoveny v § 68 PřesZ. Náhradu škody také nelze projednat, avšak pokud byl podáním odporu příkaz zrušen, je možné v dalším řízení o náhradě škody rozhodnout (pokud došlo k uplatnění tohoto nároku podle § 70 odst. 1 PřesZ řádně a včas).

Výsledkem příkazního řízení je příkaz, který má forma správního rozhodnutí, musí být vyhotoven vždy písemně a má stejné právní náležitosti jako rozhodnutí o přestupku.¹⁴¹ *Výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce, popřípadě rozhodnutí o upuštění od uložení sankce (§ 11 odst. 3), o započtení doby do doby zákazu činnosti (§ 14 odst. 2), o uložení ochranného opatření (§ 16), o nároku na náhradu škody (§ 70 odst. 2) a o náhradě nákladů řízení (§ 79 odst. 1).*¹⁴² Příkaz nelze ústně vyhlásit nebo jej doručit veřejnou vyhláškou¹⁴³

Proti příkazu se obviněný může bránit prostřednictvím odporu, lze jej podat pouze ve lhůtě 15 dnů od doručení příkazu. Odpor se podává u správního orgánu, který příkaz vydal. Vydaný příkaz se tak zruší a přestupkový orgán provede řádné správní řízení včetně vydání správního rozhodnutí. Přestupkový orgán nemůže uložit jiný druh sankce (kromě napomenutí) nebo sankci vyšší, než uložil v příkaze (zásada *reformace in peius*¹⁴⁴).¹⁴⁵

¹⁴⁰ § 57 – 64 zákona č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník

¹⁴¹ Srov. § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴² § 77 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴³ Tamtéž, § 80

¹⁴⁴ Tzn. zákaz změny k horšímu.

¹⁴⁵ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 520 - 521

5. UKLÁDÁNÍ A VYMÁHÁNÍ POKUT

5.1. Ukládání pokut

5.1.1. Pravomoc k ukládání pokut

Pokuty mohou ukládat správní orgány, které jsou k tomu oprávněny, osoby jimi pověřené a další orgány určené PřesZ. Mezi takové orgány patří např.:

- a) Policie České republiky
- b) orgány Vojenské policie,
- c) strážníci obecní (městské) policie
- d) rada obce

5.1.2. Výše ukládaných pokut

Ve druhé zvláštní části přestupkového zákona, v § 21 až 50, jsou vymezeny různé druhy přestupků, které lze spáchat, a výše pokuty, která je za ně možná uložit. Mezi některé z nich patří například přestupky proti veřejnému pořádku, zmíněné v § 47 PřesZ. *Přestupku se dopustí ten, kdo neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.*¹⁴⁶ Trestní zákoník č. 40/2009 Sb. (dále jen TresZ) nám v § 127 taxativně vymezuje, kdo je za úřední osobu považován, např.: soudci, státní zástupci, prezident České republiky, poslanci nebo senátoři České republiky, strážníci obecní policie, notáři atd. Aby došlo k naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku, musí být výzva úřední osoby učiněna v souladu se zákonem. Výzva musí obsahovat informaci, co má vyzývaná osoba učinit, čeho se má zdržet nebo co má strpět. K tomu, aby se naplnila skutková podstata tohoto přestupku, postačuje nedbalost. Za tento přestupek je možné uložit pokutu do výše 10 000 Kč, pokud je přestupek spáchán opakovaně, lze uložit pokutu do 15 000 Kč.¹⁴⁷

Jako další příklad bych uvedla přestupky proti občanskému soužití, které jsou uvedeny v § 49 PřesZ. *Přestupku se dopustí ten, kdo jinému ublíží na cti tím, že ho urazí nebo vydá v posměch.*¹⁴⁸ Nadávky, pomluvy, hanlivá nebo posměšná gesta mohou být příkladem urážky. Postihnout lze i osobu, která ublížila na cti

¹⁴⁶ § 47 odst. 1, písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

¹⁴⁷ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 238 - 239

¹⁴⁸ § 49 odst. 1, písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

úřední osobě např. při úředním jednání. Tento přestupek lze projednat pouze na návrh postižené osoby (nebo jejího zákonného zástupce nebo opatrovníka), které se říká navrhovatel. Návrh musí být podán místně a věcně příslušnému správnímu orgánu (nejpozději do tří měsíců) a musí obsahovat identifikaci osoby pachatele, kde, kdy a jakým způsobem měl být přestupek spáchán. Tento přestupek umožňuje dosažení smíru mezi osobou uraženou na cti a pachatelem. Za tento přestupek je možné uložit pokutu do 20 000 Kč, ale pokud je přestupek spáchán opakovaně (tj. do dvanácti měsíců od právní moci rozhodnutí o předchozím přestupku), uloží se pokuta do 30 000 Kč. Tyto přestupky mohou v blokovém řízení projednávat orgány Policie České republiky, orgány Vojenské policie a strážníci (městské) obecní policie.¹⁴⁹

Jako poslední bych chtěla uvést například přestupky proti majetku, které jsou zmíněné v § 50 PřesZ. Přestupku se dopustí ten, kdo úmyslně způsobí škodu na cizím majetku:

- a) **krádeží** – pachatel se zmocnil cizí věci, která má hodnotu maximálně do 4 999 Kč. Pokud by škoda dosahovala 5 000 Kč, jednalo by se již o trestný čin podle § 205 TresZ.
- b) **zpronevěrou** – pachatel si přisvojí cizí majetek, který mu byl svěřen; pokud tímto jednáním pachatel způsobil škodu na majetku maximálně do 4 999 Kč, jedná se o zpronevěru. Pokud ale bude způsobená škoda dosahovat 5 000 Kč, bude se tato věc posuzovat jako trestný čin podle § 206 TresZ.
- c) **podvodem** - *pachatel ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti.*¹⁵⁰ Aby se jednalo o přestupek, musí se jednat o nepatrnou škodu.
- d) **zničením nebo poškozením věci z takového majetku** – pachatel úmyslně způsobí škodu na cizím majetku, jejíž hodnota nedosahuje 5 000 Kč. Pokud je škoda ve výši minimálně 5 000 Kč, jedná se o trestný čin podle § 228 odst. 1 TresZ.

¹⁴⁹ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 273 - 274

¹⁵⁰ § 209 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Za tyto přestupky lze uložit pokutu vy výši 20 000 Kč, při opakovaném spáchání se uloží pokuta do 30 000 Kč. Zákon připouští za tyto přestupky společně s pokutou uložit i sankci zákazu pobytu, a to až na 3 měsíce. Tyto přestupky mohou v blokovém řízení projednávat orgány Policie České republiky, orgány Vojenské policie a strážníci (městské) obecní policie.¹⁵¹

5.2. Vymáhání pokut

Pravomoc k vymáhání pokut má správní orgán, který vydal rozhodnutí v I. stupni, osoba oprávněná z exekučního titulu, soud nebo soudní exekutor (správní orgány se na soud můžou obrátit, pokud vydaly rozhodnutí v I. stupni). Je na zvážení příslušných subjektů, jaké řešení si vyberou. Exekučním správním orgánem je místně příslušný obecný správce daně, obecní úřad nebo krajský úřad.¹⁵² Pro vymáhání pokut (peněžitých plnění) se uplatní postup pro správu daní. Na peněžitá plnění v exekučním řízení se použijí příslušná ustanovení daňové řádu.¹⁵³ Exekuce na peněžitá plnění se provádění více způsoby taxativně uvedenými v daňovém zákoně, a to:

- srážkou ze mzdy, jiné odměny za závislou činnost nebo náhradu za pracovní příjem, důchody, sociální a nemocenské dávky, stipendium apod.
- příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb
- příkázáním jiné peněžitě pohledávky
- postižením jiných majetkových práv
- prodejem movitých věcí
- prodejem nemovitostí¹⁵⁴

5.2.1. Srážky ze mzdy

Jedná se o nejčastější způsob daňové exekuce. Tento příkaz k provedení srážek ze mzdy (srážka se provádí z čisté mzdy) vydává správní orgán tomu,

¹⁵¹ HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4, str. 302 - 307

¹⁵² § 105 a 106 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

¹⁵³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb.

¹⁵⁴ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-859-8, str. 243, zároveň § 178 odst. 5 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb.

kdo vyplácí dlužníkovi mzdu. Srážka se prování i z důchodu, nemocenského, peněžité pomoci v mateřství, stipendia, náhrady ucházejícího výdělku, podpory v nezaměstnanosti a z hmotného zabezpečení uchazeče o zaměstnání. Je třeba při srážkách ze mzdy vycházet i ze zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.¹⁵⁵

5.2.2. Příkazání pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb

Tento výkon se provede odepsáním pohledávky z běžného, vkladového nebo jiného účtu dlužníka. U fyzických osob s podnikatelskou činností se tento způsob stává aktuálnější. Exekuční příkaz je vydán správním orgánem. Tento příkaz nařídí poskytovateli platebních služeb, aby odepsal z účtu dlužníka vymáhanou pohledávku s příslušenstvím a převedl nebo připsal ji na účet oprávněného (tj. vymáhajícího správního orgánu).¹⁵⁶

5.2.3. Příkazání jiné peněžité pohledávky

Toto příkazání provede správní orgán tak, že přikáže poddlužníku dlužníka, aby pohledávku do výše dlužné částky zaplatil správnímu orgánu. Výkonu rozhodnutí podléhají autorské odměny, nároky z licenčních smluv atd. K výkonu rozhodnutí nepatří peněžité dávky sociální péče, dávky státní sociální podpory, pohledávky náhrady (kterou vyplácí pojišťovna).¹⁵⁷

5.2.4. Postižení jiných majetkových práv

Předmětem je jiné právo dlužníka, které má majetkovou hodnotu, není spojeno s osobou povinného a je převoditelné na jiného. Především se jedná o členská práva a povinnosti v družstvu a o podíl v obchodní společnosti. Mezi jiné majetková práva patří také právo dlužníka na finanční prostředky, které jsou uloženy na běžném, vkladovém nebo jiném účtu někoho jiného, právo dlužníka na finanční prostředky uložené na účtu (součást společného jmění manželů). Mezi způsob této daňové exekuce patří vydání nebo dodání movitých věcí.¹⁵⁸

¹⁵⁵ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-859-8, str. 246 - 247

¹⁵⁶ Tamtéž, str. 249 – 251

¹⁵⁷ Tamtéž, str. 251

¹⁵⁸ Tamtéž, str. 252

5.2.5. Prodejem movitých věcí

Tato exekuce se provede sepsáním věcí, které podléhají exekuci, a jejich zpeněžením. Tímto výkonem rozhodnutí mohou být postiženy věci ve společném jmění manželů. Mezi věci, které jsou vyloučeny z tohoto výkonu, patří věci, který povinný potřebuje ke splnění svých pracovních úkolů a svého podnikání a k uspokojování svých hmotných potřeb a své rodiny. Jsou vyloučeny:

- běžné oblečení
- obvyklé vybavení domácnosti
- snubní prsten
- zdravotnické potřeby
- hotové peníze do částky 1 000 Kč¹⁵⁹

5.2.6. Prodejem nemovitých věcí

*Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li jiný právní předpis, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá.*¹⁶⁰ I byt ve vlastnictví povinného je nemovitostí. Soud zajišťuje exekuci na nemovité věci (může být provedena i správním orgánem). Správní orgán nařídí výkon, provede dražbu a převezme vydraženou částku. Tato exekuce spočívá v tom, že se zakáže dlužníkovi disponovat s nemovitostí, na kterou se exekuce vede.¹⁶¹

¹⁵⁹ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-859-8, str. 252 - 253

¹⁶⁰ § 498 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

¹⁶¹ ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-859-8, str. 257

6. ZÁVĚR

V mé práci jsem se zabývala problematikou pokut. Základním pramenem, ze kterého jsem čerpala, byl přestupkový zákon č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který má účinnost do 30. června 2017. Mezi mé další důležité zdroje poté patřil trestní zákoník č. 40/2009 Sb. a správní řád č. 500/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Jak bylo již zmíněno v úvodu, cílem této bakalářské práce bylo objasnit pojem pokuta, v jaké výši ji lze uložit, za co ji uložit, a její ukládání a vymáhání.

Práce byla rozdělena do čtyř rozsáhlejších kapitol, přičemž každá kapitola se soustředila na něco jiného. První kapitola se zabývala pojmem pokuta, což je jeden z nejčastějších druhů ukládané sankce. Její forma je peněžité a může být udělena na základě porušení zákonné povinnosti, neboli za spáchaný přestupek a uložena na základě zákona. Její výše se odvíjí od druhu spáchaného přestupku a jeho závažnosti.

Důležitým pojmem v této práci byl také přestupek, bez kterého by nemohla být pokuta jako sankce uložena. Přestupek je tedy zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti. Je jeden z druhů správních deliktů (tj. protiprávní jednání fyzické nebo právnické osoby). Mezi další správní delikty patří také správní disciplinární delikty (tzv. správní pořádkové delikty) a jiné správní delikty (fyzických osob, právnických osob, právnických osob a tzv. podnikajících fyzických osob). V této kapitole se dočteme, že existuje pět druhů ukládaných sankcí za přestupek, to je: napomenutí, pokuta, zákaz činnosti, propadnutí věci a zákaz pobytu.

Řízení o přestupcích bylo zmíněno ve třetí kapitole. Zabývala jsem se tím, kdo má příslušnost v tomto řízení, což jsou obecní úřady, zvláštní orgány obcí nebo jiné správní orgány, mezi které patří např. Státní úřad inspekce práce nebo oblastní inspektoráty práce, orgány státní sociální podpory nebo Ministerstvo kultury. Nebyly opomenuty ani různé fáze přestupkového řízení, mezi které patří zahájení řízení, ukončení řízení (např. formou zastavení řízení, rozhodnutí ve věci nebo smíru), přezkoumání rozhodnutí, výkon rozhodnutí, blokové a příkazní řízení.

Poslední kapitola se zabývá problematikou ukládání a vymáhání pokut. Příslušnost ukládat pokuty mají správní orgány, které jsou k tomu oprávněny nebo osoby jimi pověřené, patří mezi ně např. Policie České republiky, orgány Vojenské policie, strážníci městské policie nebo rada obce. Jejich vymáhání už má na starosti správní orgán, který vydal rozhodnutí v I. stupni, osoba oprávněná z exekučního titulu, soud nebo soudní exekutor (exekucním správním orgánem je místně příslušný obecný správce daně, obecní úřad nebo krajský úřad. Exekuce na peněžitá plnění se provádí více způsoby, které jsou uvedeny v daňovém zákoně, a to: srážkou ze mzdy, příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb, příkázáním jiné peněžité pohledávky, postižením jiných majetkových práv a prodejem movitých nebo nemovitých věcí.

Myslím, že cíle mé bakalářské práce, které jsou zakotveny hned v úvodu, jsem splnila a závěrem bych chtěla říci, že tato bakalářská práce mě obohatila o spousty informací a myslím, že nejenom mně, ale i dalším čtenářům, bude do budoucna přínosem.

RESUMÉ

The main target of this bachelor thesis is to clarify the penalties for minor offense – why and in which cases may the penalty be imposed, how high it can be, who is entitled to impose it and collect it. For better understanding the thesis is divided into four chapters. The first chapter talks about the term penalty for minor offense and how high it can get. The second chapter is dedicated to the term minor offense with its formal and material characteristics. There are five types of sanctions which may be imposed – admonition, penalty, activity ban, asset forfeiture, and prohibition on residence. An important part of the minor offense is the legal proceedings. This topic is unfolded in the third chapter and explains several stages of the legal proceedings considering opening proceedings, closing proceedings (eg. stopping proceeding, reconciliation), the court decision examination, the court decision execution, on command and on spot procedure. The last chapter is devoted to penalty imposing and exacting. Who is entitled to impose the penalty, how high the penalty can be, and who is entitled to exact it.

POUŽITÉ ZKRATKY

PřesZ – zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

TresZ- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

SpŘ – zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

OZř – Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

PŘEHLED PRAMENŮ

1. Knižní zdroje

BOHADLO, David, Lukáš POTĚŠIL a Jan POTMĚŠIL. *Správní trestání z hlediska praxe a judikatury*. V Praze: C. H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-413-1.

HORZINKOVÁ, Eva a Helena KUČEROVÁ. *Zákon o přestupcích s komentářem a judikaturou*. 3. vydání. Praha: Leges, 2016. ISBN 978-80-7502-101-4.

ČERVENÝ, Zdeněk, Václav ŠLAUF a Milan TAUBER. *Přestupkové právo: Komentář k zákonu o přestupcích a výňatky ze souvisejících zákonů*. 17. aktualizované vydání podle právního stavu k 1.1.2011. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-830-7.

ŠKUREK, Martin. *Evropské správní právo trestní a postihování přestupků v ČR*. Praha: Leges, 2015. ISBN 978-80-7502-094-9.

HENDRYCH, Dušan. *Správní právo: Obecná část*. 9. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-624-1.

MATES, Pavel. *Základy správního práva trestního*. 6. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-567-1.

JEMELKA, Luboš. *Zákon o přestupcích a přestupkové řízení: komentář*. Vyd. 2. V Praze: C.H. Beck, 2013, xxii, 610 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-501-5.

ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších*

správních orgánů: podle platného stavu

k 1. 7. 2009. Praha: Linde, 2009, sv. Praktická právnická příručka. Vychází nepravdělně.

ČERNÝ, Jan, Eva HORZINKOVÁ a Helena KUČEROVÁ. *Přestupkové řízení: Příručka pro praxi přestupkových orgánů obcí, krajských úřadů a dalších správních orgánů*. 12. vydání. Praha: Linde, 2011. ISBN 978-80-7201-859-8.

2. Právní předpisy a jiné právní dokumenty

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění zákona č. 30/2011 Sb.

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě

Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů

Zákon č. 209/1992 Sb., o Evropské úmluvě o ochraně zahraničních věcí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon

Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře

Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 61/1997 Sb., o lihu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 111/2009 S., o základních registrech, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel)

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů

Zákon č. 89/2012 sb., občanský zákoník

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 20/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník

Zákon č. 66/1995 Sb., o správě daní a poplatků (úplné znění, jak vyplývá z pozdějších změn a doplnění)

3. Judikatura

Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, sp. zn. 6 As 49/2003

Rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 4 As 73/2005-56

4. Internetové zdroje

Epravo [online]. [cit. 2017-02-23]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/spravni-uvazeni-10088.html>

Business center: Slovník pojmů [online]. [cit. 2017-03-03]. Dostupné z:

<http://business.center.cz/business/pojmy/p1105-autoremedura.aspx>

Ministerstvo financí České republiky [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z:

<http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

Příloha č. 1

1. Vzor bloku na pokutu pro rok 2016¹⁶²

Série: MB / 2016 číslo bloku: **B** **A**

1. Jméno a příjmení

2. Rodné číslo / datum narození

3. Adresa místa pobytu

4. Totožnost ověřena

5. Přestupkové jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za přešupek dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Proti uložení této pokuty se nelze odvolat. Platí jako stvrženka o zaplacení pokuty.

8. V dne 20

otisk úředního razítka

9. Souhlasím s projednáním přešupku v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na obou částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20
podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby
podpis přešupce

Část A bloku

46 611 Mřn 0111 - vzor č. 1

2. Vzor bloku na pokutu na místě nezaplacenou pro rok 2016¹⁶³

Série: MC / 2016 číslo bloku: **C** **A**

1. Název / jméno a příjmení

2. Sídlo / místo podnikání

3. IČ

4. Osoba jednající za pachatele, vč. data narození

5. Protiprávní jednání – doba, místo a popis

6. Pokuta uložena za správní delikt dle § zák. č. Sb., ve znění p.p.

7. Celková výše uložené pokuty Kč, slovy Kč
Proti uložení této pokuty se nelze odvolat.

8. Tímto blokem uloženou pokutu jste povinen(a) zaplatit nejdéle do 15 dnů ode dne následujícího po dni, kdy Vám pokuta byla uložena. Uloženou pokutu zaplatte na účet uvedený na složenice nebo na místě. Při placení pokuty v hotovosti předložte k nahlédnutí tento blok. Po zaplacení pokuty obdržíte na zaplacenou částku Kč stvrženku. Nezaplátíte-li pokutu v uvedené lhůtě a uvedeným způsobem, bude pokuta vymáhána.

9. V dne 20

otisk úředního razítka

10. Souhlasím s projednáním správního deliktu v blokovém řízení, potvrzuji, že údaje uvedené na všech částech bloku souhlasí, a potvrzuji převzetí části A bloku dne 20
podpis s uvedením jména a příjmení nebo služebního či identifikačního čísla oprávněné úřední osoby
podpis pachatele / osoby jednající za pachatele

Část A bloku

46 6600 Mřn 0600 - vzor č. 1

¹⁶² Ministerstvo financí České republiky [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>

¹⁶³ Ministerstvo financí České republiky [online]. [cit. 2017-03-06]. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocty/pokutove-bloky/vzory-pokutovych-bloku>